

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
 Concesión 1605

SEMANARIO LITUANO APOLÍTICO.
 Redacción y Administración

Imprenta Val. Gómez 2719
 U. T. 47, Cuyo 7354

Dirección postal: Casilla de Correo 303.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. VI. BUENOS AIRES, ŠEŠTADIENIS GEGUŽĖS — MAYO 5 d. 1934 METŲ NUM. 192

Nepartinis darbo žmonių savaitraštis, organas draugijos „Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent
PRENUMERATA: Visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoje metams 4 pesai, pusei met. 2 p.

Lietuvoje ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai, Raštus ir prenumeratas siųsti adresu: Casilla de Correo 303, Bs. As.

Darbo Žmonių Šventė, Darbininkų Laimėjimas

Kaip praėjo Buenos Airos Pirmoji Gegužės

Dar iš vakaro Dock Sud'e policija pastebėjo tulus asmenis lipinant komunistinę propagandą. Policijai norint tuos asmenis sulaukyti, jie atsisaudė. Viens pilietis nušautas ir vienas sužeistas; be to, sulaukyti du lenkai komunistai ir keli kiti asmenys, kitiems pavyko pabėgti.

Gegužės Pirmą dieną visame mieste įvyko didelės manifestacijos, kurios praėjo palyginamai ramiai. Kai kuriose gatvėse buvo pastebėta iškeltos fašistinės vėliavos su svastika, kurias manifestantai nuplėšė žemyn ir sutreplė, kaip įžeidžiančius darbininkų šventę skarmalus.

Į socialistų mitingą plaza Onse prisirinko tiek žmonių, kiek tik į tą aikštę tilpti gali ir dar manifestantai buvo užstoję Rivadavia gatvę nuo šios aikštės iki Liaudies Namų (Casa del Pueblo). Ties Liaudies Namais tuli fašistai revolverio šūviais sužeidė du jaunus manifestantus argentiniečius.

Pirmoji Gegužės kitur
 Pirmutinės telegramos po Pirmo Gegužės praneša, kad užsienyje įvairiose vietose, sąryšy su ta švente įvyko kruvinų susirėmimų.

Paryžiuje komunistai užsidarė miesto valdybos rūmuose, ir ten manifestavo. Atvykus policijai įvyko susirėmimas, kurio metu sužeista keletas asmenų. Sulaukta keli komunistai.

Kubos sostinėj Habanoj susišaudžius manifestantams su kariuomene nušauta du manifestantai, vienas kareivis ir sužeista 30 asmenų.

Čilėje, nors manifestacijos buvo griežtai uždraustos, vienok jos buvo daromos jėga. Mesta keletas bombų. Susišaudžius studentų manifestacijai su kariuomene, užmušta keli kareiviai ir sužeista daug studentų.

Katastrofa anglių kasykloje
 Balandžio 30 d. Anglijoje, Lancašter rajone ties Leigh anglių kasykloje įvyko sprogimas, tuo metu, kada kasyklose dirbo 210 darbininkų. 5 darbininkai užmušti krintant keltuvui, 20 darbininkų sužeista, 90 laimingai išsigelbėjo ir apie kitų likimą nėra žinių.

Tenka pastebėti, kad tose pat kasyklose 1932 metais, įvykus sprogimui buvo užmušta 19 darbininkų.

Moterys skaldo akmenis prie pliantų
 Ushunt saloje, priklausančioje Prancūzijai, gyventojai neturėdami iš ko užsimokėti valdžiai mokesčių, siunčia moteris skaldyti akmenis pliantų taisymui, tuo būdu atsilygindami valdžiai už savo „skolas“.

PATYRIMAI Į KURIUOS TURIME KREIPTI DĖMĖSIO

DARBO žmonių šventė iškilmingai švenčiama visame civilizuotame pasaulyje kiekvienų metų gegužės mėn. 1 d., yra vienu iš didžiausių laimėjimų darbininkų kovos su kapitalizmu. Per 44 savo istorijos metus ši šventė kasmet vis skaitlingiau, vis su didesniu entuziazmu švenčiama, aiškiai parodant kokia galinga yra organizuotos darbininkų jėga, kuomet ji organizuotai naudojama, ir kokia bejėgė yra kapitalistų klasė prieš šį pasaulio milžiną — darbininkiją. Nepaisant, kad kapitalistai turi savo ginkluotą armiją ir viso valstybinio mechanizmo raktus palaikymui savo ne skaitlingos klasės privilegijų.

Iš tikrųjų, tais metais, kada pirmą kartą buvo įvesta ši darbo žmonių šventė kapitalistiniame pasaulyje, su didvyriška energija ir drąsa buvo padėtas pirmas akmuo proletarinės tvirtovės, kovai su kapitalizmu; pirmas revoliucinis ženklas darbo prieš kapitalą. Ir jei gu nuo tų pirmųjų — 1890 metų — iki šios dienos peržiūrėsim kaip auga šis darbininkų judėjimas, kaip prie jo kiekvienais metais prisijungia nauji skaitlingi būriai, viso civilizuoto pasaulio darbininkijos, be skirtumo odo spalvų, nei politinių idejų, aiškiai pamatysime, kaip lengva būtų išgriauti dabartinės netikios socialinės santvarkos bazes, jeigu visa darbininkija veiktų su tartinai.

Galime tvirtinti, nepadarydami klaidos, kad analizuojant Pirmos Gegužės šventės istoriją, nerasime kito šiam lygaus įvykio, darbininkų kovoje, kuris būtų taip vie ningai remiamas viso pasaulio darbo žmonių.

Gražu matyti tą jėgą, kuri, kaip protestą prieš kapitalo prispaudą, sustabdo visus universali nės darbo mašinos ratus, ir darb-daviai, nors ir sprogutį iš pykčio, nepajėgia priversti tuos ratus suk-tis.

Naujas Ispanijos ministerių kabinetas

Atsistatydinus Ispanijos ministerių kabinetui, sąryšy su amnestijos politiniams kaliniams paskelbimu, Ricardo Samper sudarė naują kabinetą, į kurį įeina kai kurie pirmiau buvę ministrai.

Ekvadore steigama žydų respublika

Londono dienraštis „Sunday Review“ rašo, kad Quito žydų komitetas susitarė su Ekvadoro vyriausybe įsteigti žydų respubliką Ekvadoro teritorijoje. Dabar trūksta tik, kad šią sutartį patvirtintų Ekvadoro parlamentas.

Ši šeštadienį Didelis Balso Vakaras
Sal. „Jose Verdi“ c. Almirante Brown
736. Įdomus Vaidinimas. Šokiams
Griėš Orkestras „Lyra“. Pradžia 8

Tai parodo, kad buržuazija yra materialiniai ir fiziniai bejėgė pasipriešinti taikiu būdu ir šaltu protu pareikštai darbo masių valiai. Ir administratyvinis valdžios aparatas ir ginkluotos pajėgos, ant kurių rymo buržuazijos privilegijos, prilygsta nuliui, kada darbo žmonija veikia sutartinai.

GRAŽŪS PAKTAI, BET MAŽĄ REIKŠMĘ TURI.

Praeitą savaitę su oficialinėmis iškilnėmis, keturiolika Amerikos valstybių, jų tarpe ir Jungtinės Valstybės, Buenos Airos pasirašė Argentinos Užsienių Reikalų ministerio Dr. Saavedra Lamas paruoštą nepuolimo paktą. Tokis, gražiai suredaguotas, pilnas artimo meilės paktas galėtų būt daug reikšmingiau sutiktas, ne vien oficiališkoms pasirašymo ceremonijomis, jeigu tokie paktai turėtų daugiau reikšmės praktikoje. Ką kalbėti apie Amerikos valstybių nepuolimą, kada Bolivija ir Paragvajus baigia išsižadėti broliška-me kare, kurių atstovai taip pat dalyvavo pakto pasirašymo ceremonijoje; kada Brazilijoje su dideliu sunkumu išsižodi būdai, kaip išvengti ginkluoto konflikto tarp Per. ir Kolumbijos.

Šitie amerikoniški, kaip ir euro-ropejiški nepuolimo paktai neturi sankcijos, tai yra, nenurodoma bausmė už jų sulaužymą ir kas tą bausmę vykdytų. Tokie be sankcijos paktai tiek reiškia, kaip prieš sienos prisegtas užrašas: „ant grindų spaudyti draudžiama“, bet visi žino, kad jeigu spaudysis, tau už tai nieko nebus, todėl dauguma ir spiaudo.

Tat nėra ko stebėtis, jei tokios valstybės, kaip pav. Jungtinės Valstybės, nors posirašo dešimtis visokių, neturinčių sankcijos, nepuolimo paktų, paskiau ramia sąžinia parūpina ginklus, ginkluotus konfliktus turinčioms valstybėms.

Jungtinėse Valstybėse dar yra 11 milijonų bedarbių

Amerikos Darbo Federacija skelbia kad kovo mėn. Jungtinėse Valstybėse gavo darbą 560.000 bedarbių. Nepaisant to, dar yra J. V. 11 milijonų bedarbių.

Sovietai rimtai rengiasi gintis karui kilus

Iš Maskvos pranešama, kad Sovietų vyriausybė įsakiusi, mokin-ti karo mankštos 5 milijonus jaunų komunistų, kurie mokėtų tinkamai gintis priešams puolant. Jie bus mokinami karo mankštos taip pat valdyti orlaivius, autus, motociklus ir traktorius.

legijos, prilygsta nuliui, kada darbo žmonija veikia sutartinai.

Bet... įrodžius kapitalistinės santvarkos vadų silpnumą prieš darbininkų masių jėgas, kaip tada išaiškinti, kodėl visos kitos, kapitalą ir darbą liečiančiuos reikaluos iki šiol triumfuoja buržuazija?

Tai yra klausimas, kurį darbininkai turėtų patys sau statyti, jį nagrinėti, atrasti kame glūdi priežastis. Kodėl Pirmą Gegužės darbininkai triumfuoja, o visos kitos klausimuos pralaimi? O tai del to, kad Pirmą Gegužės visi darbininkai masiniai švenčia gi kituos savo reikaluos jie skaldosi į grupes, ginčijasi del kovos metodų, užuot sutartinai eję prieš bendrą visų priešą eikvoja energiją tarpusavėse kovose. O netrūksta ir tokių darbininkų organizacijų, kurios dedasi su buržuazija, tuo parduodamos už tris dešimtis sidabrinų kovojančius savo draugus.

Viso pasaulio darbininkai ir jų organizacijos turėtų pamesti tą kriminališką apatią, kuri taip išsigalėjusi jų pačių tarpe ir rimtai susirūpinti visų mūsų bendromis problemomis. Kovodami tarp savęs gaminame dirvą fašistiniam gaivalui, ką matome Italijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir kitose valstybėse. Turime subendrinti savo jėgas, kad nepaskestų darbo kovos laivynas sudrumstę jūroje ir ne išliaužtų į darbininkų uostą fašistinis minanešis. Ypač dabar darbininkai turi parodyti savo vienybę, kada visuos kampuos siaučia žiauri reakcija, kada iš kiekvieno buržuazinio liogerio fašistiniai smakai kysčioja savo liežuvius.

Matydami turį savyje nenugalimą jėgą mokėkime ją sukaupti kovai prieš fašizmą — šią dvidešimtą šimtmečio epidemiją, kurios mikrobai kaip pipirai beriami į degenaracijos sriubą.

Šių dienų obalsis turi būti: už laisvę ir prieš fišizmą!

Sudegins degtukų karaliaus dieną

Švedijos nusižadžiusio degtukų karaliaus Kreugerio turto globėjai šiomis dienomis nutarė sudeginti Kreugerio dieną, kuriame yra surašyta, kaip Kreugeris gyveno, kaip planavo ir vykdė savo finansines transakcijas. Dienyne suminėta visa eilė pasaulio žymių žmonių, kurie iki šiol laikyti slaptybėje. Išvengti nemalonumų, globėjai nutarė dieną sunaikinti.

Norėjo nunuodyt 45 fašistus

Denver mieste, Jungtinėse Valstybėse, surengus Italijos konsului, dideliam Mussolini garbintojui, Pietro Gerbone pokilį, kuriame dalyvavo viso 45 asmenys, jie buvo pavaišinti užnuodytais valgiais. Nuodai buvo silpni ir nė vienas nemirė, tik visi gerokai nusivėmė. Dabar ieškoma tikrojo šių „šposų“ kaltininko.

Bedarbių Odiseja kanalizacijos vambzdžiuose

Du Urugvajaus bedarbiai, abu po 19 metų amžiaus, sumanė išlandžioti svarbiausius Montevideo kanalizacijos vamzdžius, tikėdamiesi ten atrasti ką nors jiems vertingo. Įėję į vamzdžius iš nutekėjimo į jūrą vietos, su batarčijos lempute ir atsidūrus po pat miesto centru, staiga vienas pradėjo vėmti ir parkrito, kartu iškrito jam iš rankų ir užgeso lemputė. Antrasis, pasilikęs tamsumoje, apgraibė parkritusio draugo kišenes ir atrado degtuką, kurį uždegus surado lemputę. Pasirodė, kad jo draugas jau buvo miręs. Tada šis vienas leidosi ieškoti išėjimo, bet greit pasiklydo ir jau manė, kad jį greit ištikis tokis pat likimas, kaip ir jo draugas. Bet sustojęs pasislėpti užgirdo jūrą bangų ošimą ir sulig to balso surado išėjimą. Pranešus apie atsitikimą policijai, buvo atsiųsti ugniagesiai, kurie išnešė ir mirusio lavoną.

Sugavo lietuaitės užmušėją

„Lietuvis Brazilijoje“ rašo kad nelabai seniai buvo Mokoje užmušta lietuaitė Katrė Medytė, kurios užmušėjas iki šiol buvo nežinomas. Dabar policija susekė, kad Medytę užmušė jos mylimasis, italas Domingas Chiarone, kuris buvo suimtas tuo laiku kai Medytė buvo peršauta dviem revolverio šūviais. Chiarone tvirtino, kad ją peršovė nežinomas asmuo, jiems einant gatve. Jis po įvykio pirmutinis pasiskubino pašaukti nelaimingąją pagalbą. Da bar policija išaiškino, kad Medytės užmušėjas buvo jos sužiedotinis Chiarone.

Bombejui streikuoja 50.000

Prasidėjus Indijos verpėjų streikui, vien Bombejuje jau priskaitoma virš 50.000 streikuojančių. Streikas persimeta ir į kitus Indijos miestus. Sąryšy su tuo Bombejui sustiprinta policijos sargyba ir sukcentruota kariuomenė.

Austrijos diktatorius Dollfus, pa liejęs upelius darbininkų kraujo, greitai laiku žada pasitraukti iš politinės arenos.

Prieš 30 metų

Jau beveik trečdalis šimtmečio sukako, kaip lietuvių tauta prasiveržė į šviesos kelią, po ilgų, 40 - ties metų sunkios kovos, už savo kalbos ir spaudos laisvę.

Muravjovo — Koriko pasiūlytas ir kruvinių carų patvirtintas dekretas uždraudžiant lietuvių kalbą Lietuvoje, sudeginant visas lietuviškas knygas ir laikraščius, išmetant lietuvių kalbą iš mokyklų ir viešųjų įstaigų — lėmė amžiną pražūtį lietuviams, nes be galėjimo šviesos siekti, visa tauta buvo pasmerkta sunykimui.

Vienok lietuvių tautos patrijarchas Dr. Jonas Basanavičius, caro valdžios persekiojamas, išbėgo užsienin ir išleido „Aušrą“. Jo darbai padėjo Kudirkai, Šliupas, Jankus. Slaptai gabeno Lietuvon „Aušrą“, „Varpą“ ir Amerikoj išleidžiamus lietuvių laikraščius ir knygas, švietė Lietuvos liaudį, organizavo į slaptus revoliucionierių būrius.

Po ilgų kovų, po daugelio aukų, pagalios priešrevoliuciniams 1904 metais tapo gautas leidimas „Vilniaus Žiniomis“ išleisti, o už kelių mėnesių, po energingų moksleivių streikų ir lietuvių kalbos pamokos buvo iškovotos.

Neįstengę kruvini carai su savo juodašimčių ir „kramoloms malšintojų“ pagalba išlaikyti tą juodą šydą, kuriuoli laikė visą lietuvių tautą apgaubę, tamsai ir vergijai pasmerkę. Laimėjo liaudies pasipriešinimas, šviesos, mokslo ir laisvės didingas troškimas.

Persiakiojami ir kančiomis grąšinami lietuviai ir slaptai mokslo siekė. Lietuvoje buvo mažesnis nuošimtis analfabetų, negu caristinės Rusijos grynai rusiškoj teritorijoj.

O per šiuos 30 metų lietuvių spauda jau bando prilygti kitų kulturingų tautų spaudai. Nuolat eina šimtai periodinių leidinių Lietuvoje ir visose lietuvių gyvenamose pasaulio dalyse. Tūkstančiai savų knygų ir pasaulinių garsenybių parašytų skamba mūsų kalboje. Garbė tautai, iš tamsybės žabangų išsivadavusiai ir su visa kulturinga žmonija pirmyn žygiuojančiai, vyriausios gyvenimo teisybės ir prakilnių laisvos žmonijos idealų siekiančiai.

Atsimindami žiaurią carų priespaudą, pagalvoję apie tą liūdną padėtį, kokioj buvome kalbos ir spaudos draudimo laikais ir pagerbdami mūsų laisvės kovotojus ir šviesos skleidėjus, — padidinkime savo energiją šio prakilnaus siekio vykinimui. Tobulinkime, platinkime mūsų laisvą, nepriklausomą, darbininkišką spaudą, kuri eina pirmųjų ir tikrųjų laisvės kovotojų pramintu keliu.

Padvigubinkime pastangas, energiją ir pasiryžimą apšvietos ir laisvės gairėmis vaduodamiesi.

Šias sukaktuves minint čia, Argentinoje, lai šis gegužės mėnesis, mums taip reikšminga Pirmąja jo Die-na pradedant, tampa savanoriu mūsų vajumi ir laisvo, nepriklausomo mūsų kultūrinės kovos įrankio, garbingo spaudos organo „Argentinos Lietuvių Balso“ sustiprinimą, padidinimą, tuomi įrodant, kad Argentinos lietuviai supranta, atjaučia ir moka tinkamai įvertinti taip svarbias šio didžiojo įvykio trisdešimties metų sukaktuves.

500 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Nežiūrint kokiose sąlygose žmogus gyvena, noras progresuoti, cieti pirmyn yra didelis. Ypač didelis noras yra pas žmones progresuoti mokslo žinijos srity. O kad tas noras ir pas mus, lietuvius yra didelis tai liūdią šios lietuvių spaudos laisvės atgavimo sukaktuves. Kas žino, jeigu jo pas lietuvius nebūtų buvę, ar mes šiandien na turėtumėm savo spaudą.

Kuomet rusų caras 1864 metais uždraudė lietuvių spaudą, lietuviai nenuleido rankų, bet per ištisus 40 metų kovojo, kol pagaliau, 1904 metais atgavo. Reiškia pas lietuvius per 40 draudimo metų tas noras neišnyko, bet išaugo į galingą, kuriam net caras turėjo nusileisti. Be abejo, tas žinijos troškimas ir šiandien pas lietuvius nemažesnis.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ jau kelinti metai puresna lietuvių išėivių kultūros dirvonus. Ir kadangi per tą laiką Argentinos lietuvių visuomenė „Balsui“ parodė

daug pritarimo ir pasitikėjimo. tad „Balso“ vadovybė, pasitikėdama visuomenės pritarimu, šį gegužės mėn. skelbia vajų 500 naujų skaitytojų suradimui. 500 visai ne daug, turint omenyje, kad vien Buenos Airese gyvena apie 10,000 lietuvių. Jeigu kas antras „Balso“ skaitytojas prikaltės po naują skaitytoją, tai mūsų užsimojimas bus įvykdytas.

Tad visi į darbą!

Vusiems, kurie užsisakys „Balsą“ šį gegužės mėn. iki galui metų prenumerata kainuos tik du pesai. Tat kas iki šiol dar pirkdavo atskirais numeriais, teuzispre numeruoja šį mėnesį.

KUR GALIMA UŽSIPRENUMERUOTI „BALSAS“

Draugijos „Lietuva“ bute c. Dean Funes 713.

Agencijoj Central Europea, c. San Martin 469, pas lietuvių valdininką.

„Balso“ arba draugijos „Lietuva“ vakarėlius bei popiečius

Kaune išėina 115 periodinių leidinių.

Prieškariniais laikais Kaune periodinės spaudos beveik nebuvo. Gi dabar Kaune išėina 115 periodinių spaudos leidinių. Tarp jų randame gausią kasdieninę spaudą, stiprią ūkininkų spaudą, didelį skaičių savaitinių ir mėnesinių leidinių įvairiais klausimais. Kaune išėina 13 dienraščių, iš jų šeši lietuviški, keturi žydiški, du rusiški ir vienas lenkų. Be to, vienas dukartsavaitinis, 27 savaitiniai ir 40 mėnesinių ledinių. Apytikriais apskaičiavimais bendrai Kauno periodinių leidinių — laikraščių ir žurnalų — tiražas siekia 250.000 egzempliorių, kurių beveik pusė tenka ūkiškajai spaudai. Tsb.

Kaune yra daug neištekėjusių moterų.

Šių metų pradžioje Kaune buvo 102.750 gyventojų. Gyventojų sudėtimi Kaunas visiškai panašus į didedilus Europos miestus, kuriuose vyrų yra daugiau negu moterų. Kaune kiekvienam šimtui vyrų tenka devyniasdešimt moterų. Tuo tarpu kitose Lietuvos vietose 100 vyrų tenka 110 moterų. Nežiūrint to, kad moterų Kaune palyginti su vyrų skaičiumi, kaip ir trūksta, tačiau čia neištekėjusių moterų yra 17% daugiau negu kitose Lietuvos vietose. Šiuo metu 70 procentų — svetimtaučiai. Didžiausias Kauno gyventojų skaičius (apie 30.000 žmonių) yra įvairių fabriku, įmonių, susisiekimo ir kitų sričių darbininkai.

Viešuosius darbus dirba 2.500 žmonių.

Nuo šių metų pradžios privedaus reikalų ministerijos yra sudarytas viešųjų darbų fondas. Dabar vyriausioji fondo komisija svarsto darbų planą šio sezono pabaigai. Ligi kovo 15 d. į viešųjų darbų fondą įplaukė apie pusė milijono litų. Apie balandžio mėn. į fondą pradės mokėti darbdaviai ir ligonių kasos. Tuo būdu valstybės, savivaldybių, darbdavių ir ligonių kasų fondui mokesčiai sudarys apie du milijonu litų. Tie pinigai bus priskaityti savivaldybėms, kurios apmokės viešuosius darbus dirbantiems darbininkams šiuo metu Lietuvoje prie viešųjų darbų jau dirba 2.500 žmonių.

Tvarkosi Lietuvos kurortai.

Šiais metais manoma visoje Lietuvoje sutvarkyti poilsio vietas — kurortus. Kulautuvos kurorte bus išlygintas ir įtaisytas geras susisiekimas, pastatyta naujų vilų. Lampėdžių kurorte numatoma pastatyti autobusų stotį, nusirengimo būdeles pliažė ir „Kurehauzė“. Birštone jau pradėti kurorto tobtulinimo darbai. Kurortas statomas pagal patvirtintą planą. Palangoje ir šiemet bus didelė statyba. Be to, bus sutvarkyti Lampėdžių, Anykščių ir kiti kurortai, kuriuose į Lietuvą atsilankantieji svečiai galės jaukiai praleisti vasarą. Tsb.

Į Vilnių pasiūsta pirmoji auka badaujantiems.

Nepriklausomoje Lietuvoje susidariusio Vyriausiojo Vilniaus krašto badaujantiems šelpti komi-

teto pirmininkas prof. Z. Žemaitis norėjo pats nuvykti į Vilniaus kraštą ir ten pats paskirstyti badaujantiems pašalpą. Be to, prof. Žemaitis turėjo nustatyti, kiek tokios pašalpos badaujantiems bus reikalinga iš nepr. Lietuvos. Tačiau lenkų atstovybė Rygoje pranešė, kad į Vilniaus kraštą prof. Žemaičiui įvažiuoti leidimo negalės duoti. Atsisakymė priežastis nenurodyta.

Vyriausios komitetas per Rygą pasiuntė Vilniaus lietuvių komitetui telegramą, pranešdamas, kad pirmąją maisto ir sėklų partiją — 20 vagonų javų ir bulvių jau pasiuntė. Komitetas prašo skubiai išgauti iš lenkų valdžios leidimą į Vilniaus kraštą pašalpą įvežti be maito. Tikimasi, kad tokį leidimą Vilniaus komitetas gaus.

Statys didžiulę ligoninę Kaune.

Jau kelinti metai kai tam tikros įstaigos svarstė Kaune didžiulę, moderniškos ligoninės statymo klausimą. Mat Kauno miesto savivaldybė neturi tinkamos miesto ligoninės. Dabartinė ligoninė yra sename mieste, kur nuolatos dulkės, triukšmas. Be to, ji labai mažai ir dažnai negali sergančių ligonių sutalpinti. Del to ir kilo gyvas reikalas naują, didžiulę ligoninę pastatyti.

Paskutiniame posėdyje tarpžinybinė komisija ligoninei tinkamiausią vietą rado Parodos aikštėje ir Ažuolyne. Ligoninės statybą manoma pradėti dar šiemet. Joje bus keli šimtai lovų ir visi moderniški įrengimai. Tsb.

Vilniečių delegacija į Kauną.

Vilniečiai jaučia savo padėties nenormalumą ir norėtų iš jos kaip nors išėiti. Neperseniai,

švėsdami maršalo Pilsudskio vaduves Vilniaus lenkai prašė jo kaip nors sureguliuoti dalykus su Lietuva, kad sudarytų galimybę šioiam ar tokiam „modus vivendi“. Maršalas būk tai sutikęs kad vilniečiai patys tuo reikalu pasirūpintų su Lietuva susikalbėti. Netrukus būk atvyksianti tuo reikalu į Kauną Vilniaus lenkų delegacija su pirmininku senatorium Križanasku priešaky? Tsb.

35 metai, kai buvo pirmoji lietuviška gegužinė.

Pirmoji lietuviška gegužinė, turinti tautinio atspalvio, buvo 1899 metais birželio 12 d. netoli Šiaulių. Vėliau apie Šiaulius panašių gegužinių buvo ir daugiau. Jose iš visos Lietuvos suvažiuodavo tautiško darbo veikėjai ir čia tar davosi lietuvių tautos reikalais. Tada rusų žandarai lietuviams su sirinkimū daryti neleisdavo, tad nors gegužinėse būdavo stengiamasi skiepyti lietuvišką mintį. To kios prieškarinės lietuvių gegužinės turėjo didžiausios reikšmės.

Nuo pirmosios lietuviškos gegužinės šią vasarą sueina lygiai 35 metai. Šioms sukaktuvioms paminėti Šiauliuose iš įvairių vietos organizacijų atstovų susidarė komitetas. Manoma jubiliejų paminėti irgi gegužine, su plačia programa, dainomis, sportu. Jubiliejinę gegužinę nufilmuos Amerikos lietuvis Kazys Lukšys.

Anos pirmosios lietuviškos gegužinės dalyviai Lietuvos laikraščiuose paskelbs savo atsiminimus, kuriais nušvies caro valdžios trukdymus tokioms gegužinėms surengti ir papasakos kokiais tautos klausimais gegužinėse lietuvių veikėjai tardavosi. Tsb.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

3' syk, be mažiausio sutrukdymo, geriausiomis sąlygomis greit ir užtikrintai.

Taupomojoj Kasoj Parduodama Laivakortėis aukščiausiai nuošimčiai. pigiausiomis kainomis.

Nedarykite Nieko pirmiau nepasitarę.

Su Savo Nuolatinium Draugu

BANCO HOLANDES

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 m.

ŽINIOS - ŽINELĖS Lietuvos Ministeriai

M. GALVEZ MINI LIETUVĄ

—Panevėžio apskrity daugelis ūkininkų nesumokėjo žemės mokesčio už 1933 m. Apskaičiuojama kad kai kuriuose valsčiuose 80% ūkininkų yra gavę raginimus iš policijos sumokėti už 1933 metus antrą pusmetį.

—Inešus 10.000 litų užstato nu baustasis pusantrų metų kalėjimo ldefonsas Sadauskas iš kalėjimo paleistas iki byla bus išspręsta aukštesnėse teismo instancijose.

—Iš Utenos klebono kun. Asmina vičiaus rašomojo stalo, atrakinius stalčius, išvogta apie 250 litų pinigų.

—Panevėžy yra daug kirpyklių. Kai kurie kirpėjai nebesuveda galų su galais ir skundžias, kad esą verčiami likviduoti kirpyklas arba del brangių patalpų išsikelti į nuošalesnes gatves.

—Kedainių gimnazijos administracija neleidžia aukštesniųjų klasių moksleiviams prieš vėlykas paryti literatūros ir muzikos vakarėlio. Mokiniai nepatenkinti.

—Komisija jau užbaigė formaliu Kauno Kooperacijos banko išpajinio į akcinį pervedimo formaliu. Patikrinus visa į nuostolius nurašyta 52.000 litų.

—Lietuvoj plečiantis bantitizmui yra nustatyta griežčiausias priemonės kovai su šiuo reikalu. Atitinkamose įstaigose svarstomas klausimas sugautus bantitus atiduoti karo lauko teismams.

—Jurbarkietis 16 metų vaikinai Jankelis Zarkinas, karvelių kojas apjuosdavo kaspinais su komunistiniais šūkiu ir karvelius paleisdavo į žmones. Kariuomenės teismas už tai Zarkiną nubaudė 4 metais sunk. darbų kalėjimo.

—Lietuvos vidaus reikalų ministerija yra išleidus aplinkraščių, kurino draudžiama visiems centro ir provincijos valstybinių įstaigų valdininkams lankyti Vokietijoje.

—Dideli nacių areštai Klaipėdoje. Suimta keletas dvarininkų seimelio narių ir kitų, pas kuriuos rasta kompromituojančios literatūros.

—Kovo 24 dieną Šančiuose, Ka-

napių gat., nepažįstamas asmuo užstojo kelią „Drobės“ kasinininkui Jurgiui Garšvai ir atėmė iš jo portfelį su 2.680 litų, čekių knygute ir 500 litų pašto perlaidos atkarpą.

—Estų valstybės vidaus apsaugos šefo nutarimu iš Talino bus ištremta visa eilė stambių pirklių, kurie finansiškai rėmė Laisvės Kovotojų judėjimą.

—Panevėžio valstybinės vyrų gimnazijos mokytojas kalbininkas Leonas Kuodys nuo kovo 15 d. paskirtas Kauno valstybės radiofono redaktorium.

—Lietuvos vidaus reikalų ministro nutarimu Augustas Venskuskas paskirtas Mažeikių valsčiaus viršaičio pareigoms eiti. P. Venekuskas valsčiaus gyventojų tarpe skaitomas doras, blaivus, valstybiškai nusistatęs žmogus.

—Klaipėdos krašto gubernatorių pareikalavo, kad būtų atleisti 29 valdininkai dalyvavę priešvalstybinėse organizacijose.

—Garsus dirigentas Em Kupėris dideliu pasisekimu gastroliuoja Kaune, diriguodamas visai eilei operų ir koncertų.

—Naujos Latvijos vyriausybės priešaky atsistojo pirmasis ministris pirmininkas Ulmanis.

—Buv Lietuvos konsulato sekretorius Berlyne p. Kubilius su ženkla padaręs įvairių neteisėtumų ir pasisavinęs apie 10.000 lt. valstybės pinigų, Kubilius patrauktas kaltinamuoju ir Kauno apygardos teismo prokuroro pad. jau rašo kaltinamąjį aktą.

—Kovo 23 dieną studentų kino salėje įvyko penktas Draugijos užsienio lietuviams remti dovanų ramiams suskirstymas. Didžiausią dovaną 3.000 lt. laimėjo nr. 14976 šio laimingo numerio savininku pasirodė esąs neturtingas studentas juristas P. Bisiūnas.

—Pranešama, kad Litvinovas savo gegužės mėn. kelionėje į Pabaltiją atliks šitaip: iš Maskvos vyks į Varšuvą kartu su žinoma Sovietų diplomate Kolantai, o iš Varšvos tiesiai į Kauną (pro Rygą) ir, pagaliau, iš Kauno į Rygą.

Per šešiolika metų nuo pirmosios vyriausybės sudarymo, Lietuvos pasikeitė iš viso 15 ministerių kabinetų. Pirmąjį kabinetą sudarė Vilniuj 1918 m. lapkričio 11 d. prof. Voldemaras, o dabar valdo penkioliktasis kabinetas su p. J. Tubeliu priešaky. Kabinetų gyvnymas buvo labai nevienodas. Ilgiausia valdo dabartinis p. J. Tubelio kabinetas, kuris yra valdžioj nuo 1929 m. rudenio, beveik trejus metus — nuo 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo lig 1929 m. rudens — išlaikė keturioliktas kabinetas, sudarytas taip pat prof. Voldemaro. Trečias gyvavimo ilgumu buvo šeštasis kabinetas, kurį buvo sudaręs dr. K. Grinius, išbuvęs valdžioj beveik dvejus metus. Trumpiausiai išlaikė trečias kabinetas, kurį buvo sudaręs prof. P. Dovidaitis. Jis valdė tik keturias savaites.

Ministeriais pirmininkais buvo šie žmonės: Ernestas Galvanauskas 4 kartus, Mykolas Sleževičius — 3 kartus, prof. Voldemaras — 2 kartus, o kiti, būtent, prof. P. Dovidaitis, Dr. K. Grinius, adv. Tumėnas, Vyt. Petrulis, Leonas Bistras ir J. Tubelis — po vieną kartą. Partinių atžvilgiu tie 72 ministeriai taip skirstosi: krikščionių bloko buvo 21, tautininkų 16, liaudininkų 9, nepartinių 11, social demokratų 6, santarviečių 3, mažumų 6.

Pagal kilimo vietą, jie taip skirstosi: suvalkiečių 17, kauniečių ir vilniečių 48, iš Prūsų Lietuvos 1, žydai keturi ir gudai 2, Kauniečių ir vilniečių aukštaičių yra žymiai daugiau negu žemaičių. Iš žymesniųjų galima paminėti šiuos: prof. Voldemaras vilnietis, jo tėviškė okupuotam Vilniaus krašte. Iš rytų Lietuvos yra kilę J. Tubelis, E. Galvanauskas. Iš žemaičių — M. Sleževičius, iš Suvalkijos — J. Aleksa, dr. K. Grinius, kun. M. Krupavičius.

Iš trijų ligšiolinių respublikos prezidentų Antanas Smetona yra aukštaitis, dr. K. Grinius suvalkietis, o A. Stulginskis — žemaitis. TSB.

Žymus Argentinos rašytojas Manuel Galvez, Nobelio literatūros premijos aspirantas, Bs. Aires municipaliteto premijos laimėtojas (20.000 pesų, kaip antroji premija, nuo kurios jis atsisakė), autorius „El Mal Metafisico“, „Nacha Regulez“, „La Maestra Normal“, „La Pampa“ ir daugelio kitų literatinių knygų autorius „La Nación“ redakcijos narys, žurnale „El Hogar“ (nr. 1271), skyriuje „Critica y Ensayos“, straipsnyje „La proganda literaria en el extranjero, tarp kita sako:

Visos turinčios literatūrą tautos daro propagandą savo literatūros produkcijos, išskiriant Argentiną ir kai kurias kitas. Juo svarbesnė tauta, tuo didesnė jos propaganda. Tatai aišku: konkurencija internacionaliniame plane yra milžiniška ir jeigu viena šalis prasnaudžia, grėšia pavojus, kad jos literatūra užsienioje gali būti keičiama jai priešingos šalies literatūros kūriniams. Prancūzija žino kokių dideliu mastu varo savo literatūros propagandą svetimose šalyse ir supranta, kad jeigu ji taip pat savos nepropaganduos Argentinoj, Brazilijoj ir mažose Europos valstybėse, tai Moliere ir Chatheaubriand gal būtų keisti Goethe ir Hauptmann. Atrodo keista, kad didieji prancūzų rašytojai reikalingi propagandos. Bet taip yra. Del to prancūzų valdžia aukoja bibliotekas, teikia premias ir garbę tiems, kurie užsienyje pasitarnauja prancūzų kultūrai; net prasilenkdama savo antiklerikaliskai politikai užvertė savo literatūra religines organizacijas Amerikoj, Azijoj ir Afrikoj, kad tik plėst savo šalies kalbą ir literatūrą.

Kai kieno užmirštama, kad knyga, kuomet ji parašyta ir atspausdinta, tampa komerciniu produktu, kurio platinimui reikalinga propaganda, kaip ir kiekvieno gaminio platinimui.

Prancūzai savo literatūros propagandai išleidžia 33 milijonus frankų per metus. Nuo jų neatsilieka kitos šalys, ypatingai Rusija, kurios naujoji literatūra netiek del savo kokybės, kiek ačių propagandai, visame pasaulyje plinta.

Mažos tautos, kurių kultūra pasauliui dar nėra žinoma, kad jas pažintų, per savo diplomatinis atstovus ir konsulus, arba stačiai iš savo šalių siuntinėja žymesniems rašytojams, laikraščiams, žymiesiems asmenims informacinius

savo šalies biuletinius; knygos, kuriose studijuojama ekonominis, politinis, intelektualinis šalies vystymasis, savo literatūros panoramos ir net svarbesnes apysakas, bei teatralinius veikalus.

Pacituosiu du pavyzdžius. Pirmas — Čekoslovakija. Prieš penketą metų niekas tarp mūsų nieko nežinojo apie šią tautą. Dabar ją pusėtinai gerai pažįstame. Skaitome dvi brošiūras su prologu didžiojo rašytojo Karol Capek, PEN klubo pirmininko Prahoje. Šiose gražiai atspausdintose, puikiu tekstu (prancūzų ir ispanų kalboj), žavėtinais Čekoslovakijos vaizdais papuošose brošiūrose, daug įdomių žinių apie tą pagarbos vertą tautą. Taipgi reikia pažymėti čekų poetų analogiją, mums patiektą prancūzų kalboj; H. Jelineko vertime, klasišką čekų literatūros apysaką „Bra laukinis vaikas“, Bozeno Nemarkova; Karel ir Capek komediją, du toms čekų literatūros istorijos, Jelineko; veikalą „Čekoslovakija“, ispanologo Dr R. J. Slavy. Pažinome Čekoslovakijos grožį, jos literatūrą ir šalies progresą ačių literatūrai, kurią mums įteikė Čekoslovakijos atstovas, savo vyriausybės įsakymas.

Toliau rašytojas Galvez sako:

Antas įdomus reiškinys yra Lietuva. Iki vakar dienos mes nieko nežinojome apie tą tautą, kurios istorija yra viena iš nepaprastiausių (de las mas extraordinarias) Europoje. Bet Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerija ar tai propagandai paskirtoji raštinė, mums suteikė progos nuodugniai pažinti heroiską lietuvių tautos gyvenimą, jo originalę sielą, jos papročius ir jos liaudies meną prisiūsdama mums pusę tuzino knygų. Pravartu susipažinti su ta tauta, kurios rasė yra beveik vienintelė tyra rasė visame pasaulyje, kuri kalba senesne kalba už sanskritą, kuriai labai panaši; kuri didžioj daly išlaikė stabmeldystės iki XV šimtmečio pradžios, ir kuri daugiau kentėjo, negu kuri nors kita tauta.

Gražiais argumentais rašytojas Galvez baigia savo straipsnį žurnale „El Hogar“, pažymėdamas liūdną faktą, kad Europoje ir š. Amerikoje žmonės dar visiškai ne supažindinti su Argentinos rašytojų, poetų, dramaturgų ir kitų šios šalies literatūrai klasiškais kūriniams ir, ten vis manoma, kad Argentinai gamina tik šaldytą mėsą, kviečius ir kukurus. B. K. A.

KIEKVIENAS SERGANTIS GONOREJA

IR KITOMIS VENERINĖMIS LIGOMIS PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGIAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGĄ.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TUO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠSAUKLIA LIGOS APSUNKINIMĄ.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠSAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

Prima nuo 9—12 ir nuo 15—21 val. Sekmad. nuo 9—12.

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BRASIL 923

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

DANTŲ KLINIKA „ESMERALDA“

TRAUKIMAS DANTŲ BE SKAUSMO

- Dantys iš aukso 22 krt. \$ 45
- Kaučuko su aukso apdėjimu \$ 10
- Kaučuko garantuoti \$ 20
- Nelūštamo kaučuko \$ 30

Patarimus duodam veltui

Blombavimas nuo \$ 3

ESMERALDA 474 — BS. AIRES

Skyrius Lomas de Zamora Laprida 211 F. C. S.

ŠALIAPINAS DAUGIAU NEDAINUOJA

Jautrus, originalus, keistas labdarys ir despotas.— Keli nuotikiai iš jo gyvenimo.

Pasenęs Feodoras Šaliapinas paskelbė, kad jis daugiau nebedainuos. Nutarė ramiai apsigyventi Vienoj. Šia proga viso pasaulio laikraščiai ir žurnalai rašo apie šį didžiausią dvidešimtojo amžiaus meno ekspresijos kūrėją. Kiekvienas kultūringas žmogus žino Šaliapiną. Kas neturėjo laimės girdėti jį teatre, klausyt jo „Blocha“, „Kniaz Igor“, plešikų vado rolę „Chovansčino“, muzikos mokytojo rolę „Civilijos Kirpėjūje“ tas girdėjo jo „Ei uchnem“ ar ką kitą bent gramofono plokštelėje. Dalinai paverstame balaganu radijo jis niekuomet nedainavo.

Šaliapinas kilęs iš skurdžios Rusijos darbininkų liaudies. Kada jis su Gorkiu badaudami vaikščiojo po Rusijos kaimus ir bandė pastoti cerkvės chorą, Gorkis tapo priimtas, bet Šaliapiną popas „išbrokavo“.

Vienok Šaliapinas dainos ir plistikos mene pasiekė istorijai žinomo aukščiausio laipsnio. Jis jaudino, gaivino, šlavėjo pasaulį.

Jautrus artistas. Dainuodamas Marinskame teatre jis prieš carą ant kelių atsiklaupęs traukė „Bože Caria Chrani“, bet po revoliucijos, koncertuojant Petrograde, publika jį ant scenos pamačiusi, reikalavo dainuos „Dubinuška“. Šaliapinas nuėjo užkulisin, nusiėmė fraką ir cariškus medalius, užsidėjo „kosovorotką“ ir kalvišką odinę prijuostę ir išėjęs scenon traukė revoliucines dainas, griausmingų minios aplodismentų lydimas.

Jis dainavo visą pasaulio centruose. Ir imdavo kuokauščiausia kainą. Veltui nė studentams nedainuodavo. Papigintus bilietus į jo gorstroles moksleiviai galėdavo gauti tik per naktį išstovėję snieguotoj gatvėj, prie teatro kasos langelio.

ERICH MARIA REMARQUE

VERTĖ: ŠEIVA

VELNIO KELIAIS

IŠ VOKIETIJOS DARBININKŲ GYVENIMO.

Karo sugriautam pasauly neber vietos darbo žmogui.

Keturias dienas gyvenęs mįsda mas žaliomis slyvomis pajutau, kad alpstu. Gaisras pilve. Kaimo kelias man atrodė miglotas. Jaučiau, kad buvo vidudienis ir sau lė spindėjo, bet man viskas atrodė kaip pilki pelenai. Mano kojos buvo taip sunkios, kad rodės juos įgrimzdo balos dumblan. Vos pasi traukiau iš kelio ir atsegiotais marškiniais griuvau eglės pavėsin, lyg krisdamas juodon bedugnėn.

Nakties tamsoje atsipeikėjau. Šalia manes klūpojo kaimietis, ju dindamas mane, jaučiau, kad mano veidas buvo šlapas. Palaižęs savo degančias lūpas pajutau „brendės“ kvapą. Žmogus prikišo butelį prie mano burnos. Su-kaupęs pajėgus aš nuričiau vieną gurkšnį. Daugiau gert nepajėgiau. Alkoholis man mušė į smegenis.

Kaimietis važiuavo namo iš mies- telio. Kelio pašaly, vežiman pakinkytas išsėjosi jo arklys. Po vežim- nu kabojo liūdnam šviečianti lemputė. Žmogaus šešelis, prakaituoto arklio kvapas ir paprastas kaimiečio vežimėlis man priminė gimtąjį namelį, kas dar labiau padidino mano nusilpimą.

Apie Šaliapiną yra daugybė anekdotų. Bolševikai ant jo supyko, kad jis Paryžiuje sušelpė tu- lą pabėgėlių šeimyną, bet ir jis pats kartais „supykdamas“. Pav. buvo atsitikimas Montevideo. To atras „Solis“ buvo prikimštas pu- blikos. Pasirodžius scenoj Šaliapi- niui publika trypė plojo ir švilpė ilgai protestuodama prieš bilietų kainų aukštumą. Š. nuėjo užkuli- sin, bet grįžęs vėl išgirdo tą patį protestą. Tada jis nuėjo prie ka- sos ir įsakė kasininkui gražinti publikai pinigų, pasisakydamas, kad jis ten už jokių pinigų dau- giau nesutiks niekuomet dainuoti.

Už savo koncertus jis paimdavo desėtkus tūkstančių dolerių.

Šaliapinas Maskvoj draugavo su Ibseno, Hamsuno ir kitų klasi- kų rusų kalbon vertėju poetu Jur- giu Baltrušaičiu. Maisto stokos Rusijoj laike Šaliapinas pas Bal- trušaitį valgydavo Lietuvos atsto- vo gaunamus iš Lietuvos kumpius ir Lietuvos atstovo bute dainuo- davo.

Bosas Šaliapinas ir tenoras Kip- ras Petrauskas buvo Maskvos te- atro žvaigždės. Abu laurais vaini- kuoti. Einant artistams iš teatro po spektaklių, spiedavosi studen- čių eilės, „kad iš arti pamatyti ar jį palytėti tenorą“.

„Kiprijan Ivanovič, spiauk ant jų“ — sakydavo Šaliapinas Kip- rui.

Jau po revoliucijų grįžęs Rusi- jon Petrauskas vedė Šaliapino du- kterį ir nuvykęs Paryžiu persi- skyrė. Nuo tada nutrūko draugin- gumo ryšiai tarp šių didžiųjų me- nininkų.

Šaliapinas didesnę fasoną vary- davo važinėdamas po pasaulį, ne- gu koks nors karalius. Važinėda- vo specialiais traukiniais. Laivui sustojus uoste, jis eidavo pasivaik- ščioti po miestą. Laivas jo lauk-

davo. Pabaudos mokėjimas jį ne- baugino.

Originalus paprotys būdavo se- noj Rusijoj: imperatoriškų teat- rų artistai, pavalgę restorane, ga- lėdavo išeiti nesumokėję. Ir Šalia- pinas tuo papročiu mėgdavo pasi- naudoti.

Kartą Šaliapinas sutiko dai- nuot Liepojuj, vaikų prieglaudose naudai, iš pusės. Bet koncertui pa- sibaigus nuėjo į kasą ir pasiėmė visus rublius ir latus...

Pildant formuliarą Amerikos konsulate Rygoj jis buvo paklaus- tas ar esąs vedęs. Jis atsakė: „Vie- ną šeimyną turiu Petrograde, ki- tą Maskvoj, o trečią žmoną Pary- žiuj“. Po tokio prisipažinimo Amerikos vizos gavimas neįmano- mas, nes poligamistams į ten įva- žiuot draugdžiama. Bet konsulas Mr. H. tik nusišypsojo, užrašė, kad vedęs ir išdavė vizą. Mat jis Šaliapinas! S. K.

siamo geležinkelio darbo vietą — kuri buvo apie penkių kilometrų atstume ir palinkėjo man laimin- gos kelionės. Aš nieku negalėjau jam atsilyginti. Turėjau sukustu- vą, kurį jam ir pasiūliau. Iš kar- to jis griežtai atsisakė jį imti, bet staiga, lyg apimtas minties apie bausių tikslą, kuriam aš galiu tą įrankį pavartoti, jį iš manęs paė- mė. Atsiskiriant, prie anksčiau duotų daiktų jis man dar pridėjo vieną seną arklio anitklodę. Ge- ras kaimietis nuvažiuo savoju keliu.

Kiaušinius paslėpiau samanose, o duoną ir dešrukę padėjau šalia savęs, po antklode. Tą naktį pabu- dau kelis kartus ir rūpestingai ap- žiūrėjau savo turtą. Vis jaučiau arklio prakaito kvapą, bet paga- lios dalykai pagerėjo.

Kaip tik prašvito ryto aušra, aš atsikėliau, kad pasitraukti toliau nuo vieškelio. Mano maisto rezer- vas buvo vienintelis mano rūpes- tis. Beidamas medžių tankuma- priejau siaurą upelį. Paėjęs jo pakraščiu, kritau pasilsėti švie- sesnėje vietoje. Alkis dabar mane labiau kamavo negu pirmose ba- do dienose. Atsargiai sutvarkiau savo maistą. Bet daug kąsnių ma- no pilvas negalėjo pakęsti. Jis ne- priėmė stipraus maisto, o lengvo aš neturėjau. Turėjau pratint trū- pinėliais, kad sustiprėt, kad galė- čiau priegeležinkelio dirbti. Prie čiuurlenančio upelio pirmą dieną labai mažai valgiau ir tūnojau pa- vėsyje. Sekančią dieną jaučiausi daug stipresnis. Išsimaudžiau ir- kaitinausi saulės spinduliuose, galvą pirsidengęs. Nežiūrint ma- no baimės, kad dvi vietas prie ge- ležinkelio kiekvieną dieną gali būti užimtos, aš dar ir trečią dieną pa- silikau šio miškelio viduj, valgy- damas paskutinius mano maisto li- kučius. Ketvirtos dienos rytą aš (Tąsa 7 puslapy).

KAI KURIŲ LIGŲ PRIEŽASTIS.

Šiais moderniais laikais, ku- met darbas atsilieka skubiai, kad paspėjus kartu su mašinomis, žmogaus kūnas niekuomet neturi atitinkamo poilsio ir reikalingo hi- gijeniško aprūpinimo, kurie yra svarbiausias sveikatos pamatas. Del to, kadangi moteris yra silp- nesnė, tai tuo labiau ji turi saugo- ti savo sveikatą, nesisaugojant dažnai susergama labai sunkio- mis ligomis.

Maži negalavimai, o vėliau sun- kios ligos, privalo būti gydomos rimtais ir sąžiningais gydytojais specialistais, Kad daugelis ligo- nių raštiškai mums dėkoja už ge- rą ir greitą gydymą, Dr. Godel klinikoje, c. Cangallo 1542.

KEISTOS LIETUVIO VEDYBOS

Amerikos „Tėvynė“ rašo, kad neseniai St. Luise, Amerikoje, arti 60 metų amžiaus „jaunikaitis“ už- ėjo pas savo draugą lietuvį resto- rano savininką pasišnekučiuoti. Jiems besišnekučiuojant iš greti- mo kambario su dviem panelėmis, į restoraną įėjo ir kitas draugas amerikonas. Visiems bendrai be- sikalbant mūsų lietuviškas „jauni- kaitis“ pasiskundė kad laikai blo- gi ir negalima darbo gauti. Vieš- bučio svetys, amerikonas pareko- mendavo jam darbą ir net gerai apmokamą. Nieko nelaukus, ame- rikonas į savo automobilį įsiodi- no lietuvių, abidvi paneles ir nusi- veža į St. Luis, Mo. priemiestį pas taikos teisėją. Lietuvis nesu- prasdamas ir nemanydamas nieko apie vedybas, padarė visus forma- lumus kaip darbu gauti. Ameri- konas apmokėjo teisėjui už jo pa- tarnavimą ir paskiau vėl visi ke-

turi parvažiuo į tą patį restora- ną, iš kurio išvažiuo ir vėl visi linksminosi. Kuomet mūsų lietu- vis jau pradėjo rengtis į namus amerikonas paklausė jo: „Ar tai tu nebūsi su savo žmona?“ Lietu- vis tikrai nesuprasdamas kokia- me jis stovy, pamanė, kad ameri- konas iš jo tik juokiasi ir kirtu amerikoniui lietuvišką antausį. Pa- nelės pradėjo klykti. Pribuvo po- lieija ir visus keturis nugabeno į nuovadą, kur lietuviui „jaunikai- čiui“ tikrai paaiškėjo kad jis jau vedęs.

Jaunajai, kaip jaunajai — gal- jai tokios vedybos jau nebeper- mos. Bet jaunajam tai tikrai dar- pirmos. Taupiam ir senam vaiki- nėliui dabar tenka tikrai pagalvo- ti, kaip čia tą savo sunkiai uždirb- tą turtelį išgelbėjus nuo netike- tos žmonos.

KINO TIK 40 METŲ

Kai nors kiek pakyla kultūrinis gyvenimas, tuojau stengiamasi į- kurti kinematografą. Be kinema- tografo daugelis žmonių dabar nuobodžiauja. Bet buvo laikai (ir visai neseniai laikai!), kai jokio ki- nematografo niekas nežinojo. O štai dabar visam pasauly yra maž- daug 60.000 kino teatrų, kuriuo- se telpa 30 milijonų žiurovų. Fil- mų gamyba daugely valstybių su- daro vieną svarbiausių pramonės šakų ir joje dirba dešimtimis tūk- stančių žmonių.

Ateinančiais metais kino šves- vos keturiasdešimtuosius savo gy- vavimo metus. 1895 metais Pary- žiuje Didžiuosiuos Bulvaruos bu- vo pirma kino paveikslu demon- stracija publikai. Ką gi tuomet ro- dė? Nagi paprastą visai nesudė- tingą vaizdelį kaip darbininkai iš- eina iš fabriko. Bet antras paveik- slas, kurs atvaizdavo, kaip į vie- ną Paryžiaus stotį ateina trauki- nys, sulaukė publikos ovacijų. Traukinys juda, ratai sukasi, dū- mai ir garas rūksta. — Viskas kaip tikrovė — suprantama, kad publika turėjo būt sužavėta.

Nelaimingi Atsitikimai

DARBE AR GATVEJE

Jei Tamsta nori laimėti už nelaimingą atsitikimą kreip- kis į OFICINA JURIDICA, kurioj rasi specialių advoka- tų ir gydytojų.

Jei Tamstai reikilinga suda- ryti kontraktą, pirkti arba parduoti nuosavybę, kreipkis į mūsų Biurą, kuris patari- mus teikia nemokamai.

SUIPACHA 28

Darbo valandos: nuo 14 - 21

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL

KUR BUSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIA

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENNORAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.

SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: uno 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

ARGENTINOJE

Pražuvo lietuvių indėliai Banke de las Americas

Sugavus Banco Comercial del Plata aferos kaltininkus, Banco de las Americas direktorius, matydamas kad ir pastarąjį banką ištiks tas pats likimas, pats prašė valdžios intervencijos. Valdžia tuojau sustabdžius tos įstaigos bankines operacijas ir padarius reviziją dabar paaikškėjo, kad 880 šio banko akcijų (iš bendro 2000 akcijų skaičiaus) priklausė buv. Banco Comercial del Plata direktoriui Antonio Milič, kuris jau sėdi kalėjime už savo aferą. Dauguma likusių akcijų taip pat priklauso už aferas kalinamiems žmonėms. Tat suvesta, kad visai dabartinis to banko turtas gali padengti tik 25% to banko klientų sudėtų depozitų ir už kitas bankines operacijas jiems priklausantių sumų. Sulig to oficialaus paskelbimo išėina į tą banką padėtą 100 pesų klientai turėtų atgauti 25 pesus. Bet žinodami, kad lietuviams, paprastaiems darbininkams užbėgs už akių visoki buvusio banko klientai pirkliai, kurie turi savo advokatus ir platesnius ryšius; be to, visokie tarpininkai teisybės beiškant, „suvalgyt“ ir tuos 25%, taip kad tenka skaityti lietuvių į tą banką sudėtus indėlius visiškai žuvusiais.

Tai mat ką padaro nepaklausy mas rimtos spaudos perspėjimų. O savo laiku užtektinai aiškiai rašėme, kad „Schiffsagentur“ yra sukėję lizdas, kurie dėl geresnio biznio paskiau „persikrėsti“ į „Banco Central Europeo“, o dar vėliau į „Banco de las Americas“.

Prašo 400.000 pesų raupsuotų kolonijos įrengimui.

Speciali prieglaudų ir miesto valdybos klinikų komisija prašo valdžios suteikti 400.000 pesų kreditą, raupsuotų kolonijos, saulėje Cerrito, įrengimui. Ši kolonija buvo pradėta statyti 1928 metais, bet dėl lėšų stokos iki šiol reikalingiausi įrengimai dar nebaigti.

Atvežami į Buenos Aires politiniai kaliniai

Pirmomis gegužės mėn. dienomis paimami karo laivu „Chaco“ iš Ushuaia (Ugninėje Žemėje) kargos 32 politiniai kaliniai, iš ten laivas plaukia į Puerto Madryn iš kur taip pat paimami dar keli politiniai kaliniai ir jie atvežami į Buenos Aires. Iš viso bus parvežta apie 40 politinių kalinių, daugumoje radikalų. Buenos Aیره jū laukia saviškiai, giminės ir pažįstami.

Sulaikė šilko kontrabandą

Čilės pasienio sargyba sulaikė žydą Miguel Friedenshon ties upe Colorado, benešant iš Argentinos

į Čile šilką kontrabandos keliu, apie 20.000 pesų vertės.

Statys nakvynių namą elgetoms ir bendrai benamiams

Prieš kurį laiką mirdama tula Felix Lora testamente užrašė miesto valdybai 150.000 pesų, pažymėdama, kad už tuos pinigus būtų pastatyta nakvynių namas elgetoms. Dabar miesto valdyba nutarė pradėti tų namų statybos darbus, tik dar neparinkta jiems vieta. Tie veltui teikiamos nakvynės namai žada būti įrengti sulig visų sanitarijos reikalavimų.

Tenka pestebėti, kad tokių namų Buenos Aیره būtinai reikia ir ne vienų. Ypač pastaruoju krizės laiku, kam tenka vėlavimai, eiti Buenos Aires gatvėmis, tas beveik kiekvienoj kvadroj pamato šaligatvy gulinčius ar kur priedurų prisiglaudusius, nustojusius sveikatos senelius, jaunus vyrus ir net moteris bei mažus vaikus. Ypač žiemos metu, neturėdami šiltos nakvynės ir progos nusiprausti, jie apželia barzdomis, parunda nuo vėjo ir pasidaro į žmogų nepanašiais sutvėrimais. Panašiose apylostose jie pavirsta amžiniais tokio likimo vergais ir visuo menei netinkamu elementu. O jiems padėti būtų galima ir ne taip sunku, kad tik atsirastų daugiau tokių gerų širdžių, kaip Felix Lora, kad turėjo.

Lietuvio darbininko mirtis

„La Prensa“ rašo, kad balandžio 29 dieną Sanitarijos departamento, vandens tiekimo skyriuje laike darbo mirė lietuvis darbininkas Antanas Zabuani (gal Zabolionis) 35 metų amžiaus.

Sanitarijos skyriuje, avenida Velez Sarsfield 1150, Bs. As. jau keli metai dirbo lietuvis Antanas, valydamas 8 metrų gilumo kamerą, kad susirinkę šapai netrukdytų vandens tekėjimo. Antanas darbe visą laiką buvo labai punktuolus ir pereitą sekmadienį, kaip pu prastai, stovėdamas ant kameros krašto graibė šiukšlius. Matomai nustojęs lygsvaros įkrito vandėnin ir iškarto prigėrė. Po kelių valandų atėjęs jį pakeisti kitas darbininkas ir pašaukti kiti ištraukė Antaną iš vandens, bet jau nebegyva. Policija užregistruvo nuotikį, o lavonas, teisėjo parėdymu, padėtas lavoninėn skrodimui.

400.000 dolerių afera Brazilijoje

Brazilijos policija ieško tulo Hermes Cossio, 26 metų amžiaus piliečio, kuris pardavinėdamas suklastotus čekius apgavo įvairias brazilų ir šiaures amerikiečių komercines firmas viso 400.000 dolerių sumai.

Leimėjo streiką

Paternal rajone, g. A. Lamas baldų dirbtutės darbininkai prieš pora savaičių išėjo streikan. Po dviejų savaičių atkaklaus streikavimo privertė darbdavį nusileisti ir patenkinti darbininkų reikalavimus. Nors darbdavys visais galimais būdais norėjo streiką išprovokuoti, bet darbininkai čia parodė savo išmintį ir aukštą savo reikalų supratimą. Būdami apsupti viešosios ir slaptosios policijos išvengė aštresnių susirėmimų.

Sio mėn. pradžioj visų medžio apdirbimo dirbtuvių darbininkai ruošiasi išeiti į generalinį streiką su viltimi laimėti. Kad laimėti šią svarbią ir senai lauktą kovą su beširdžiais išnaudotojais, reikia linga daug vienybės darbininkams. Kadangi daug lietuvių darbininkų dirba šioj srity, tai norių čia tarti jiems pora žodžių. Nebūkit sau priešais, neikit streik laužiauti, bet glaudžiai sustokite kaip vienas į kovos frontą. už didesnį kashj duonos ir už žmoniškesnes darbo sąlygas.

Laimės Žvejys.

ADMINISTRAC. PRANESIMAI.

L. Muškietui, P. Paškevičiui, A. Misiūnui, P. Gaidžiui, A. Gutauskui, J. Antonavičiui, O. Janušauskaitei, P. Kulbytei, E. Venškaitiui, J. Mordosai ir B. Rutkauskui už prenumeratas tariame draugišką dėkū.

Visiems laikraštį užsiprenumeravusiems metams, kalendorių išsiuntėm.

Jono Vaitekūno, Juozo Anuškevičiaus, Povilo Ąudo laikraštis grįžta, prašom pranešti savo tikslų adresą.

J. Gaidamavičiui: apie Banco de las Americas daugiau nieko ne galime paaikškinti kiek mums yra žinoma šiame numery talpiname atskirą žinutę.

Laiškas iš Amerikos „A. L. Balso“ skaitytojas ir geras draugas P. K. prisiuntė Redakcijai laišką, tik ką gautą iš jo brolio, gyvenančio Bostone. Laiške tarp kita rašoma:

„Pas mus Amerikoje tikra revoliucija. Ruzveltas daro ką gali bet ką gali vienas žmogus padaryti, kad visa sistema supuvusi ir eina velniop.

„Gėrimų draudimas pasunkino šalies padėti. Draudimas įvažiuoti apsigyvent svetimšaliams taip pat nekelią šalies gerovės. Yra mažai apgyventų valstybių kurios staciai apleidžiamos. Spauda varo didelę akciją, kad Amerikos rubežiai būtų laisvai atidaryti visiems, kas tik nori jon įvažiuoti. Tuomet gal atgytų visas gyvenimas, nes Ameriką iškėlė ir toliau gali kelti tik naujai atvykstantis elementas šion neribotų galimybių šalin, kuri varžymais patrūko“.

DIDELĖ VALGYKLA — RESTORANAS.

K. KAUSAKIO c. Monteagudo 428 U. T. 61, Corrales 3661 Sveiki ir skanūs lietuviški valgiai ir įvairūs gėrimai. Mandagus patarnavimas, vi sada griežia radio muzika. Visi kviečiami apsilankyti ir persitikrinti. Čia pat galima gauti pirkti „Argentinos Lietuvių Balsą“. Čia pat galima gaut pirkt „Argentinos Lietuvių Balsą“.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

SPAUDOS LAISVĖS ATGAVIMO 30 METŲ SUKAKČIAI PAMNĖTI

Šiais metais gegužės mėn. pradžioje sukanka lygiai 30 metų nuo lietuvių spaudos, po daug metų sunkių kovų, laisvės atgavimo. Šią sukaktį visas lietuvių pasaulis rengiasi iškilingai paminėti ir tinkamai pagerbti už spaudos laisvę kovojusius ir žuvusius didvyrius. Kad tos didžiai reikšmingos mūsų tautai sukaktuvės Argentinos lietuvių kolonijoje nepraeitų nepastebėtos, „A. L. Balsas“, draugija „Lietuva“ ir teatras „Viltis“ ėmėsi iniciatyvos ir gegužės mėn. 5 d. t. y. šį šeštadienį ruošia didelį vakarą su atatinkama programa.

Vakaras įvyks visiems žinomam salone „Jose Verdi“ av. Almirante Brown 736. Bokoje, Scenoje bus suvaidinta iš knygnešio gyvenimo veikalas „Aušros Sūnūs“ ir be to bus pasakytos prakalbos.

Visus „Balso“ bičiulius prašome taip gi prisidėti prie šio vakaro savo maloniū atsilankymu. Tat visi į spaudos laisvės atgavimo sukakties paminėjimą!

ISVĄZIAO Į LIETUVĄ

Šio mėn. 3 dieną laivu Zelandia išvažiavo į Lietuvą lietuvis Boleslovas Rutkauskas. Kad nenutraukt visiškai ryšių su Lietuva B. Rutkauskas užsiprenumeravo visiems metams „Balsą“.

Laimingos kelionės ir gero pasisekimo sugrįžus.

BALSO SKAITYTOJŲ DĖMĖSIUI

Greitu laiku „Balso“ pradėsime spausdinti žinomo Argentinos rašytojo R. Moreno Campos aprašymą: „Nykstančioji Rasė“ vertimą kuriame vaizduojamas Argentinos indėnų „Collas gyvenimas jų papročiai tarpusavio sugyvenimas taipgi dėsimė paveikslų iš jų gyvenimo. Visiem „Balso“ skaity

Į BALSO SKAITYTOJUS

Daug kartų mes šio laikraščio skiltyse raginom jus, gerbiameji skaitytojai, nepamiršti atsilyginti už laikraštį, ieškoti naujų skaitytojų savo draugų tarpe, kad sustiprinti mūsų pažangią spaudą. „Argentinos Lietuvių Balsas“ per visą savo gyvavimo laiką iš niekur nėra gavęs jokių pašalpų, todėl nori, kad visi kurie jį skaito nepilkėtų skolingi.

Ar visi išgirdo „Balso“ balsą? Ar visi gerai suprato tą didelę laisvos psaudos palaikymo ir platinimo pareigą? Buvo visokių. Vieni gyvai atjautė ir laiku sutvarkė prenumeratos reikalą, neuždudami administracijai bereikalingo darbo, kiti ir po šiai dienai dar neatsiskaito, nors jų prenumatos jau prieš pusmetį pasibaigė. Po tiek daug raginimų ir išsiuntintų specialių pranešimų, padarius patikrinimą knygoje, radome daug neatsilyginusių. Suprantame, kad yra tokių, kurių ekonominė padėtis neleidžia tą pareigą atlikti. Iš tokių net nemanome reikalauti. Bet būtinai norime žinoti ar toks asmuo laikraštį gauna ar jam laikraštis patinka, nes kitaip, vėliau jis gali pasakyti, kad laikraštis nebuvo pageidaujamas. Ligonius ir šiaip esančius sun-

tojam patariame perskaityti šį įdomų aprašymą. Be to, kurie ne turi išrašę „Balso“ namiškiams Lietuvoje perskaičius pasiūskite. Vieno „Balso“ numerio persiuntimas į Lietuvą kainuoja 5 centavai siunčiant du numeriu kartu — 10 centavų.

RENGIASI LIETUVON

Daug metų Argentinoje išgyvenęs lietuvis J. Barysta, šiomis dienomis pradėjo ruošti kelionę į Lietuvą. Dalį savo turto jau likvidavo ir greičiausia dar šį mėnesį apleis Argentiną.

TAPO SUŽEISTAS „BALSO“ BENDRADARBEIS

Montevideo mieste, automobilių katastrofoje tapo sužeistas „A. L. Balso“ bendradarbis ir vienas iš gabesnių P. A. jaunųjų žurnalistų A. B. Gumbaragis. Laimė dar kad sužalojimas ne toks sunkus, nors kai kuriam laikui ir prisiejo pertraukti plunksnos darbą, bet yra vilties, kad pagis visiškai.

Linkime greito ir visiško pagijimo!

RETAS SVEČIAS

Praėjusią savaitę Buenos Aires lankėsi iš tolimo San Rafael miesto (Medozos provincijoje) „Balso“ bendradarbis A. Repečka. Svečias Bs. As. išbuvo keturias dienas, ap lankė kai kuriuos lietuvių centrus, susipažino su lietuvių visuomenės veikimu, lankėsi draugijos „Lietuva“ popietį ir atlikęs savo asmeniškų reiklus, sekmadienio vakarą išvyko į savo nuolatinę gyvenamą vietą — San Rafael. P. Repečka yra vienintėlis lietuvis pastoviai ir neblogai įsigyvenęs tame tolimame Argentinos mieste. Iki šiol Repečka dirbo elektromekaniku ir visą liuosą laiką sunaudodavo mokslui. Šiais metais užbaigė komercinius kursus ir gavo buhalterio darbą. Laimingo pasisekimo!

kiame padėjime, ne tik savo leidžiamu laikraščiu, bet ir knygomis bei žurnalais aprūpiname. Tačiau „Balso“ izdas nėra taip turtingas, kad galėtų sustintėti veltui tiems kurie gali užsimokėti. Todėl šį kartą visiems, kurie už laikraštį atsilygino ir kurie pranešė, kad yra sunkiam padėjime ir kad laikraščio siuntimas jiems yra pageidaujamas, dėkojame ir laikraštį su didžiausiu atsidėjimu siuntinė sime toliau, gi su tais, kurie per pusę metų neprisirengė mums nė laiška parašyti, su šiuo numeriu atsisveikiname. Gaila ir labai gaila, bet nesulaukdami jokios žinios, esame priversti tai padaryti.

Dar ne vėlu, šiandiena pat užpildykite prenumeratos kortelę ir pasiūskite redakcijai, o „Balsas“ vėl jus lankys kiekvieną savaitę.

Lietuvos Pasiuntinybė ir Konsularinis Skyrius persikėlė į kitą vietą. Dabartinis adresas toks: Legación de Lituania Callao 1971

LAIKRODININKAS. JUSTINAS VAIČIŪNAS Pigiai ir sąžiningai taiso gramofonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus. C. Rivera 218, Pineyro.

Medicinal News

TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS 606 — 914. Odos ir kraujo ligos. Bedarbiai ir esantieji sunkioj ekonominėj padėty gali mokėti kiekvieną dieną, kuomet lanko kliniką po 50 centavų už vizitą. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 21.

SUIPACHA 28

VISAI NUSIRAŠĖ NUO KOTO

Lietuvos valstybinėmis lėšomis leidžiamas klerikalų organas „Švyturys“ pereitos savaitės numeryje aiškiai parodė savo desperaciją. Straipsnyje „Asmeniškumas ir visuomeniškumas“ sako:

„Pasišventimas yra žmogaus emocijų padaras. Jis yra tikrai aštrus jausmo paremtas energijos pakilnumas. Todėl jis yra trumpa laikis kaip ir visi žmogaus aštrioji jausmai. Jis reikalingas tikrai visuomeninio darbo pradžioje. To liau jis išsenka jei pasiimtojo darbo vaisiai atiduodami vien tik visuomenei, o pasišventimas lieka nedėkingumu apmokėtas“.

Aišku, pradžioje, kuomet vienas Gaučys su kunigais žarstė pašalpų lėšas, klerikalų „zapievala“ sotus ir nutukęs, pats deklamavo apie savo „pasišventimą“ bet kada jį užklupo revizija ir pajudino „pasišventimo“ darbelius, tai dabar įrodinėja, kad „pasišventimas“ daugiau neapsimokas...

Kur buvęs nebuvęs klerikalų organas, lyg ta moska, kimba prie „Argentinios Lietuvių Balso“. Skaitytojo laiško formoje riša darbininkų klausimą. Perdėm rekalamuoja „A. L. Balsą“ žinoma, nepajėgdamas sugriauti nė vieną „A. L. B.“ argumentą. Tempdamas ant savo korpulio klebonas „Jurgis“ netyčia pakartoja tiek daug kartų pasakytą „ALB“ tiesą ir vos nesušunka, kad litanių ir psalmių giedojimas išvaduos darbininkus. Tarp kita rašo:

„O, tai ir buvo „A. L. Balso“ vadovų pradėta kelti mūsų bėdas laikraštyje.“

„Tačiau šiaip bešviesdamas mus jis kas kartą pakiša tą savo darbininkišką solidarumą ir kovą prieš buržujus ar fašistus, ar prieš kunigus ir prieš kapitalistinę santvarką. Ir viskas jam bloga. Nieko nėra gero šitame pasauly. Vis ką ragina pertvarkyti savaip“.

Žinoma, klerikalams saldu ant dūšios matant badu mirstančius darbininkus, del to jie ir kelia

„trevoją“ matydamai kad bunda darbininkija, kad ji šviečiasi, or ganizuojasi ir pati imasi rūpintis savo ir savo šeimų būvio pagerinimu. Klerikalų panika mus ir ne stebina, tik labai charakteringas jų išsiplepėjimas.

Kaip kiekvienas šundaktaris, taip ir „švyturio“ trečiasiai mielai noru kyščioja savo receptus visuo menei. Savo gaivinancio trunko lape klausia kada pasibaigs karas tarp Argentinos lietuvių ir ateis gaivinanti taika. Atsako punktais kurių įdomiausių ir veidmainybės rekordą sumušančių yra šie:

„Kai Atstovybė vienodai nedar ydama skirtumų tarp piliečių aptarnaus jų reikalus.“

„Kai lietuvių vidaus reikalus mes patys mokėsime išspręsti, bet neatiduosime jų Argentinos policijai.“

Reiškia, klerikalai kaltina Lietuvos Atstovybę favorizme. Visi žinome, kad visomis malonėmis naudojosi klerikalai, kad piliečiai negalėjo atskirti klebonijos nuo konsulato. O kada Atstovybė pareikalavo atskaitų, tai klerikalai griebėsi skust knygas ir pakėlė gvolta. Žodžiu: žydas muša, žydas rėkia. Bėga klerikalų vadas nuo teisybės, nuo viešumos ir pats šaukia, laikykite vagį. Įdomus klerikalinių gastrolių pabaigos reiškiniai!

Taip neseniai kunigai savo spaudoj gyresė savo žygiams policijon. Dabar mušasi krūtinėn tarp eilučių prasitardami „mea culpa“. Vienok jie tik taip rašo, gi faktiškai jie džiūgauja judošiškomis priemonėmis marindami sau nepatinkančius lietuvius.

Žodžiu, bandęs triumfuoti oficialių makanų organas nusirašė nuo koto, nusiplepėjo ir kaip ta puskarininko žmona, pats save išplakė.

Šio reiškinio akyvaizdoje visi su sipratę Argentinios lietuvių darbininkai privalome dar didesne energija stiprinti savo eiles.

Broklinui 100 m.

Balandžio 8 dieną Bruklinas šven tē 100 metų jubiliejų.

1834 metais, balandžio 8 d. vals tybės legislatūros rinkimų metu Bruklinui buvo duotos savivaldybės teisės. Nuo to laiko Bruklino kaimas virto miestu.

Tuo metu Bruklinas buvo užėmęs tik mažą savo dabartinės teri torijos dalį. Kai kurios dabartinės Bruklino dalys tuomet buvo balomis, apžėlusiomis krūmokšniais ir tik kai kur kyšojo farmų stogai.

Tiesą sakant Bruklinas turėjo vis as teises minėti savo jubiliejų. Jo šimtmetinis progresas buvo tiesiog pasakiškas. Kai šimto metų laiko lenktynės visų Jungtinių Valstybių gyventojų skaičius pasidaugino dešimčia kartų, tai Bruklino gyventojų skaičius pasi daugino net 128 kartus. 1834 metais Bruklinas turėjo 20.000 gyventojų, o šiandien jame gyvena 2.732.301 žmogus. Šiuo metu Bruklinas iš visų penkių miestų, sudarančių didįjį New Yorką, laikomas labiausiai apgyventu miestu. Jis, pagal gyventojų skaičių, ant ras miestas J. V., penktas visame žemės skritulyje.

Statybos lenktynės 1834 metais Bruklinui davė 224 namus, iš kurių vienas buvo „neapsakomai didelis“. Jis turėjo keturis aukštus.

Vėlesnės statybos lenktynės tik vienais metais, Bruklinui davė 36.000 namų, iš kurių vienas buvo 33 aukštų.

Prieš šimtą metų Bruklino prekyba su kitomis pasaulio šalimis buvo vieni niekai. Dabar Bruklinas — didžiausias pasaulio uostas. Iš jo uosto išplaukia kasdien apie aštuoni šimtai laivų į viso pasaulio kampus. Pusė New Yorko uosto laivų tenka Bruklinui.

1834 metais Bruklinas turėjo tik vieną pašto viršininką, vieną raštininką ir du laiškanesius. Na, dabar Bruklino pašto įstaigoj dirba apie 3.800 žmonių, Bruklino paštas turi 32 skyrius, 250 stotis ir kiekvieną dieną gauna ir atneša į namus nemažiau, kaip 653.000 laišku.

Nors mes žiūrime į Bruklina tik kaip į New Yorko priemiestį bet jo prekybinė reikšmė auga kasdien. Nežiūrint to, kad kaip newjorkiečiai juokauja, vakare, po 9 valandos, Bruklina net ir šaligatviai užmiega, šitas miestas labiau negu kuris kitas Jungtinėse Valstybėse, užsitarnavęs pagarbos ir ju biliejinių iškilmių.

Bruklinas plačiai žinomas viso pasaulio lietuviams, nes, manoma kad jame gyvena ne mažiau 40.000 lietuvių (maždaug tiek, kiek visoj Argentinoj).

AKUŠERĖ — EUROPIETĖ FILAMENA BENES

BILEK

Diplomuota Prahėje ir Buenos Airese.

Lima 1217

Telefon. B. O. 23 -- 3389

Priima kasdiena nuo 9 val ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadienais visą dieną.

Specialistė prie gimdymo ir visų moterų ligų.

Kalba visomis slavų kalbomis ir Supranta lietuviškai.

Pastabos

Balandžio 22 dieną Čikagos lietuviškai pakrikštino Janušausko or laivį vardu „Lituanica II“. Havas telegrafo agencija šio įvykio atžymėjimą išsiuntinėjo visiemis savo skyriams užsieniuose ir taip pasiekė viso pasaulio spaudą. Argentinos laikraščiuose tilpusi žinia (bal. 23) skelbia, kad sekantį liepos mėn. lietuvių kilmės amerikietis aviatorius R. James (Janušauskas) skris iš New Yorko Lietuvon, kad užbaigt garbingą Dariaus ir Girėno žygį kurie skrisdami iš New Yorko Lietuvon tra giškai žuvo ties Soldin, Vokietijoje.

Ačiu Janušauskui ir jį remian tiems Amerikos lietuviams tūkstančiai viso pasaulio dienraščių su pagarba mini daugumai iki šiol mažai žinomą Lietuvos vardą.

Lai būna lemta Janušauskui laimingai perskristi vandenyną ir garbingai nusileisti Kauno aerodrome!

Spitolninkus labai jaudina tas reiškinys, kad „A. L. Balsas“ gina darbininkų reikalus, ragina vienybėn, apšvietos darban, progresan. Atžagareiviai bando ironizuot „Balse“ paskelbtą mintį kad kas nedarbininkišką, tas nelietuviška. Ir iš tiesų, kadangi 99% Argentinos lietuvių esame darbininkai, tad „Balsas“ labai teisingai tvirtina.

„Balsas“ tik tiek kreiptų dėmesio į dabar čia gastroliuojančių kunigų čulbėjimą kiek ir į jų pirmtakūnų, Daknio, Viparto ir kitų. Tie aiškino, kad tik šv. Jono draugija yra lietuviška, katalikiška, valstybinė, patriotiška, ir kas ne su ja, tas išgama. Bet išsi danginus gastrolieriams ir šventas Jonas pranyko, kaip vandenyje... Tik davatkos ieško savo įrašų ir paskolų. Gi dabartiniai gastrolieriai taip tvirtina apie šventą Kazimierą, — kas ne su juo, tas prieš Lietuvą. Didesnio aktyvumo būti negali. Išsidangę gastrolieriai, išsikvėps ir ripkiška Kazimiero brolija, kuri tik prabaščiaus jomarkams tarnauja.

„Balsas“ visiškai neužimtų vietos rašymams apie kunigų gastroles. Bet esant dabartinei padėčiai, kada kunigai pralėbauja ar savo bizniamis išmėto visas Argentinos

suvargusiems lietuviams darbininkams skiriamas lėšas, būtų laikraščio nusižengimas tai ištylėti.

„Dollfuss paskelbė naują Austrijos konstituciją. Konstitucijoje sakoma: „visokia valdžia paeina nuo Dievo“: „Austrija katalikiška valstybė.“

Naujos konstitucijos paskelbimą Austrijoj J. Tysliava Amerikos „Vienybė“ charakterizuoja sekančiai:

„Gaila man Dievo. Jis kiekvieną politikos banditą turi „įsūninti“. Aną metų Afganistano kalnų banditas, nuvertęs karalių Amanulą, pasivadioa karalium Habibula ir taip pat pasiskelbė paeiną „nuo Dievo“.

Tarp Dollfuss ir Habibulos — nedidelis skirtumas. Vienas šaudė kitas korė. Vienas Kristaus sekė jas, kitas Buddos. Abudu — to paties Dievo. Viskas tvarkoj.“

Lietuvoje leista privatiems asmenims ir įstaigoms turēt savo poliją. Vienas laikraštis rašo, kad šis dalykas labai patinka banditui Riekui, kuris, kaipo privatis asmuo, manąs įsigyt savo policiją, kad būt lengviau susikalbēt su slaptąja policija.

Lietuvos Aero (orlaivininkystės) klubas duoda premijas savo nariams — rėmėjams. Premijų kataloge 7 puslapiai pašvęsti Mogilevskio ir Fino 347 litų vertės mi lo sąrašams ir tik viena elutė 1000 litų vertės knygų sąrašui, užtat tūli laikraščiai spėja, kad aero klubas savo narius ne šviest rengiasi, bet muilinti.

Argentinos Rosario (de Santa-Fe) mieste gyvena pilietis Pedro Cardoso, 30 metų amžiaus, 1.78 m. dydžio, 270 kilų svorio, per juosmenį du metrai, per krūtinę 2.30. Sakoma, kad tik Šiaurės Amerikoj jis turi „konkurentų“.

LIAUDIES IŠMINTIS

Geras žmogus negreitai kitus už nedorus skaito, o nedoras — tuojaus.

Kieno burna karti, tam ir medus nesaldus.

Jeigu tu nemoki pinigų ir moterį valdyti, tai jie tave valdo.

NAUJAS LIETUVIŲ VIEŠBUTIS

E. RAILIENĖS

Defensa 1446, Buenos Aires.

Švarios lovos su patalinėmis nuo 0,50 peso. Kambariai su lovomis sulig susitarimo. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Klįjentų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi lietuviškai tik čia apsisotja, nes čia švaru, pigu ir patogų. Įsidėmėkit! Defensa 1446, U. T. 33 — 1311.

Dr. S. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrižęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlino ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Perėvietimas rentgeno spinduliais ir deternija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadienais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai 12, 38 4, 84
CHILE 1228, Buenos Aires

NERVŲ LIGOS — REUMATIZMAS VENERINĖS MOTERŲ

Triperis - Sifilis
moderniški gydymai be skausmo

Pavėlavimai ir trūkumai menstruacijų

Vizitas \$ 3.—

Dr. RAUL TARATUTO

Priėmimo valandos nuo 3 iki 9

B - do de Irigoyen 1248

I-mas aukštas, Netoli Constitución.

PRENUMERATOS KORTELĖ

Gerbiamoji „Argentinios Lietuvių Balso“ redakcija:

Siunčiu \$ pesus kaip mokėstį už prenumeratą

Prašau laikraštį siuntinėti šiuo adresu:

Vardas pavardė

Adresas

Pastaba: Adresą prašoma rašyti kaip galima aiškiau.

Prenumeratas Siųsti šiuo adresu: „A. L. Balsas“, Casilla de Correo 303, Bs. Aires,

Korespondencijos

Bendrinkime malonumą su naudingumu

Daug kartų man teko lankytis lietuvių parengimuos Argentinoje. Bet niekur aš neradau tokios gražios nuotaikos, kaip kad laikraščio „Balsas“ parengimuos. Žinoma, parengimo pasisekimai priklauso nuo tų žmonių, kurie jį rengia ir kurie jį renka. Svarbiausia šio malonaus reiškimo gal bus ta aplinkybė, kad balsiečiai nesikiša į niekieno politinius nei religinius įsitikinimus. Jie ruošia visų lietuvių bendravimo progas kur bendrai galima maloniai laikas praleisti, pasišmonėti, savuosius susitikt.

Visi, kas eina su „Balsu“, aiškiai supranta, kad šis malonumų bendrina su naudingumu, nes pa remia spaudą, kuri taip aktyviai kovoja už visų Argentinos lietuvių pažangą ir gerą vardą.

Pažįstų daug jaunuolių, kurie „Balso“ vakaruose ir popiečiuose susipažino. Suvalkiečiai krinta į akį žemaitukė ir tam panašiai. Galėčiau priskaityti visą eilę jaunų gražių šeimynų, kurios Argentinoje susikūrė ačių kultūringiems minėtiems parengimams.

Lai būna garbė „Balsui“, kuris be jokios pašalinės paramos taip gražiai vysto pagirtiną darbą.

Tat bendrinkime malonumą su naudingumu, o tuomi geriausia įrodysime, kad kultūringiems žmonėms nereikalingi jokie dykaduoniaujantieji, diktatoriški, sektantiški apaštalai.

Naudos pamokos

Buenos Aires mieste darbininkų organizacija **Centro Obrero** kiekvieną žiemą rengia 7 mėn. suaugusių kursų, specialiai darbininkams. Kursai prasideda gegužės mėn. pirmą savaitę ir tęsiasi, kaip jau minėta, 7 mėnesius. Kursus gali lankyti vieni vyrai nejaunesni kaip 18 metų. Kalbamų kursų pamokos vyksta sekmadieniais nuo 10 iki 12 valandai. Kursuose dėstoma skaitymas, rašymas, aritmetika, prancūzų, vokiečių ir anglų kalbos, pašūba, architektūra, sąskaityba, dainavimas, muzika ir kitoki mokslai.

Kiekvienas kursų lankytojas gali sau pasirinkti atitinkamą dalyką. Knygos, rašomos popieris arba muzikos instrumentai duodami veltui. Be to, aktyviems mokiniams, už nuolatinį ir punktualų lankymąsi, duodamos premijos.

Pirmą vaandą tęsiasi teorinis mokslas, vėliau 20 minučių moksline paskaita, po to daromas mokinių patikrinimas ir ant galo, liksų laiką visi bendrai klausio koncerto, kuri duoda tie patys kursų lankytojai, gerai pažėngę pirmyn muzikos srity.

Kalbamų kursų lanko šimtai darbininkų, nes nieko nekainuoja ir dar už punktualumą lankyto

jai gauna dovanų. Tuos kursus lakno ir keletas lietuvių, bet labai gaila kad tik visai mažas skaičius.

Yra dvi šios rūšies mokyklos: gatvė Santa Fe 5039 (tuoj už plačia Italija ir antra - gatvė Alma fuerte 250, netoli parque Patrios. Norintieji stoti į tokius kursus gali kreiptis sekmadieniais nuo 11 iki 12,30 valandos, ten pat kur vyksta pamokos. Bet norintieji turi nedelsti, nes vėliau gali nebūti vietų.

Klimavičius

„Lietuvos žinių“ korespondentas užkirto kelią dvarininko saualiavimui.

Panemunėlis Rokiškio apskrityje. Vietos dvarė valdo įgalotinis Biknevičius, o faktinai dvarininkas Sveteckis gyvena Vilniuje ir tar nauja lenkams. Už nusavintą dvarą valdžia jam davė 25 ha miško, kurį gali iškirsti tik per 10 metų, o iškiršta vieta turi būt atželdinta. Siemet dvarponis, nepranešdamas miškų valdininkams pradėjo kirsti duotąjį mišką „Raudonbalis“. Jis turėjo teisę iškirsti tik apie 2 ha miško arba ne daugiau 400 erdmeterių. Dvarininkas iškirto 5 ha, plotą arba 2000 erdmeterių ir juos pagamino popiermalkėms. „L. Ž.“ korespondentas P. Kriukelis, pastebėjęs nenormališką miško kirtimą, patalpino žinią „L. Ž.“ į žinią atkreipė dėmesį miškų valdyba ir buvo pravesta kvota bei revizija. Iškiršta medžiaga konfiskuota o dvarininkas patrauktas teismo atsakomybėn. Jei korespondentas nebūtų įsikisęs tai dvarininkas būtų visą mišką iškirtes. Už parduo tą Lietuvos mišką pigiėliai plaukdavo į Lenkiją.

Iš bedarbių gyvenimo

Pavaikščiojus po Rosario priemiesčius gaunamas labai liūdnas vaizdas. Ties kiekvienos gatvės kampu stovinėja pulkas apiplyšusių, įvairių tautų bedarbių. Jie su neapykanta palydi akimis ten pro šalį praeinančius turtuolius. Kai kurie iš jų prašo praeivių išmaldos, bet retas kuris centą duoda, ypatingai neatkreipia dėmesio turtuoliai, matomai laiko sau už negarbę kišti ranką į kišenę del kokio ten bedarbio.

Skaudu, labai skaudu, matait armiją jaunų ir senų tokioj tragiškoj padėty ir dar vis matosi naujų su krepšeliais ant pečių atei nančių iš laukų. Kargomis taip pat matoma daug pravažiuojančių kurie retkarčiais iškiša galvas iš po brezento, kur pasislėpę gyvuli nios vagonuos. Kiti žygiuoja geležinkeliais baisiai suvargę, nepanašūs į žmones. Sutemus bedarbių kvartaluose pasigirsta liūdnos dainos ir armoškų aidai. Kai kurie už paskutinį gautą centą perka vyno stiklą norėdami jame paskandinti visus savo vargus ir nors tai minutei pamiršti nelaimingą savo likimą, nors žino kad tai nieko nepadės, bet ne vienas iš jų jau nustojęs visiškos gyvenimo lygsvaros. Leidžia palaidą gyvenimą, už sikrečia venerinēm ligom ir taip visiškai į pražūtį įpuola.

Toks tai yra bedarbių gyvenimas Rosario padangėje. Palma.

Smarkus straipsnis prieš Lietuvą

Rygoj einantis dienraštis Deenas Lapa idėjo straipsnį pavadinimą „Quo vadis, Lietuva?“. Tame straipsnyje užsipulama Lietuvos vyriausybė už „Mažeikių koridoriaus“ uždarymą ir tuo būdu nutraukimą Rygos - Liepojos geležinkelio susisiekimą. Laikraštis sako, kad Latvija niekada nevedusi su Lietuva „kapeikinės politikos“ atsimindama tai, kad del menkiekių neverta ginčytis, kai pavojai supa. O Lietuva dabar pradė jusi vykdyti „kapeikinę politiką“ tokiu momentu, kai rimtai buvo pradėta kalbėti apie Pabaltijo sąjungą. Esą šis naujas konfliktas - niekas kitas, kaip „užsienio politikos žemažiūrstė“. Esą įdomu, ko Lietuva tuo norinti pasiekti ir kam tuo norinti patarnauti?

Lietuva keisis žiniomis su Rusija

Lietuvos telegramų agentūros Eltos direktorius, dr. Turauskis, būdamas Maskvoje pasirašė sutartį su Rusijos telegramų Tass agentūra del nuolatinio (kasdien) pasikeitimo žiniomis, kaip yra daroma su Latvijos telegramų agentūra Leta. Jokio Eltos atstovo, kaip kad buvo manoma siųsti į Maskvą taip greit nenumatoma. Gal ateityje tas ir bus padaryta, bet tuo tarpu keisis žiniomis telefoniskai ir telegrafiskai.

Statyba ir plytų gamyba.

Nežiūrint krizės sunkumų, šių metų statyba Kaune ir provincijoje žada būti gan didelė. Numatyta pastatyti valdžios ir privačių asmenų bei įstaigų visa eilė pastatų. Iš jų didesni Kaune bus šie: automatinė telefono stotis, žemės banko rūmai, kalėjimas ir kt. Plytų pramonininkai tikisi, kad šie metai bus geresni, kaip praeities. Jie jau iš anksto ruošiasi naujam plytų gamybos sezonui.

Dabar eina vidujiniai plytinių pasiruošiamieji darbai. Apie balandžio vidurį pradėdama pati gamyba. Maždaug jau gegužės mėnesio pabaigoj ar birželio pradžioj rinkoj pasirodys šių metų darbo plytos.

Plytų kaina siemet nepasikeitė, būtent 1000 plytų kainuos: I rūšies - 85 lt., II rūšies - 80 lt., III rūšies - 70 lt. Tsb.

RESTORANAS —

VALGYKLA

Bražioio ir Kučinsko. MONTEAGUDO 526.

Gerai ir sveiki valgiai. Kainos nebrangios. Visus kviečiame užteiti persitikrinti.

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA MODELO
Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 — Bs. Aires

M. H. LUNA.

Žinoma akušerė.

Ptarnauja sąžiningai, greitai ir be skausmo, po prižiūra gydytojų specialistų. Naujas metodus. Nuosavas namas del ligonių, su visais patogumais. Priima kiekvienu laiku. Pirmas vizitas dykai. 838 BOLIVAR 838 U. T. 33 Avenida 6764

VELNIO KELIAIS

(Tąsa iš 4 puslapio).

leidausi prie geležinkelio. Prižiūrėtojas abejinga išraiška j mane pažvelgė, bet aš turėjau laimės: du darbininkai buvo susirgę ir aš tapau sukontraktuotas.

Buvome apie dvidešimt vyrų ir gyvenome skardiniuose barakuose, šalia tiesiamo geležinkelio. Pirmą dieną dirbau stengdamasis kadangi žinojau, kad prižiūrėtojas mane tēmija. Vakarop vos galėjau pasijudinti ir jaučiausi taip nusilpęs, kad visiškai mažai tegalėjau valgyti. Mane glėbė nusiminimas, kadangi jutau artėjantį alpimą. Iš nieko nelaukiau užuojautos. Vienas ūsuotas tamsus darbininkas, vardu Mek, j mane žiūrėjo su neapykanta ir tyčiodamasis iš manęs taip kirto akmenis savo kirka, kal lekiandis atskalos mane kapojo. Be to, jis juokdavosi iš šviesiųjų ir tvirtino, kad jie šiam darbiui netinka ir su pasigėrėjimu juos siųsdavo po vėlnių.

Stipriai kaitino saulė. Barakų sienos spindėjo, kaip mūs prakaituotos krūtinės ir pečiai. Bėgiai saulės spinduliuose blizgėjo. Šalia manęs dirbantį juodbruvį ūsorių nesiliovė mane persekioti. Jis man nieko nesakė, bet nuolatos ironiškai žiūrėjo ir šaipėsi iš nevykusių mano darbo judėsių. Pagalios aš sustojau. Drebejo mano rankos, o prakaitas mane maudė nuo galvos iki kojų. Kaktos drėgmė tapo šalta. Kitas mano kaimynas, ką tai pasakęs, pastūmėjo mane šalin, paėmė mano kirka ir man rodė kaip galima atlikt daugiau darbo, mažiau pajėgų naudojant.

—Ačiū... ačiū... — dėkojau.
—Gerai — jis sumurmėjo, bet be galo tikslu.

Tęsiai darbą. Kuomet artinosi dienos pabaiga, aš pajutau, kad ačių pamokai, aš darbą galiu lengviau pakelti.

Tą vakarą aš prisiartinau prie prižiūrėtojo ir paprašiau dvi marke uždarbio sąskaiton. Kantinoje nusipirkau pakelį popirosų. Man pagelbėjęs draugas sėdėjo ant medžio stuoobrio, šale barakų. Jis vadinosi Enrikas Ties. Aš neva netyčiomis prisiartinau prie jo užsirykdamas pasiūliau ir jam popirosą.

—Ne, ačių — jis tarė, legvai su plodamas man per petį.

Supratau, kad jam geriau patiko čiupliamas tabakas. Nuėjau pas prižiūrėtoją ir už kelis papirus gavau iš jo gabalėlį presuoto tabako. Sugrįžęs aiškinau, kad šios tamsios tablytėlės presuoto tabako yra geros rūšies, su romo aromatu, ir siūliau pabandyti.

—Atrodo, kad draugas esi prekęs žinovas, jis tarė indamas tabaką ir įsidėjo j burną.

—Truputį, — atsakiau, —bet man jos nepatinka.

—Suprantu, trunka laiko kol žmogus įpranti jį čiuplti.

Nuo to laiko kiekvieną naktį vakarieniavome drauge. Mano draugas dažnai meškeriodavo netolimoj upėj ir pagamindavo puikų valgį iš visko, kas tik užsikabindavo ant jo meškerės kabliuko. Žinojo daug dalykų ir mokėjo puikiai elgtis.

Vieną kartą jis išvirė ežį, išmaudydamas jį puikiai paruoštame skystime. Jis man paaiškino, kad šią „patrovą“ čigonai laiko geriausiu savo puoty skanėsiu. Skonis buvo keistokas bet neblogas. Vienok man būt geriau patikę, jei būčiau nežinojęs, kad ežį valgau. Vieną kartą, būdamas kareiviu, aš valgiau keptą katę, nežinodamas ką valgau ir tas kepsnys man nepaprastai patiko.

Pavakarieniavus jis man pasakodavo savo gyvenimo nuotykius. Tai buvo amžinas svieto perėjūnas, kuris niekuomet vienoje vietoje ilgai neužsilaikydavo. Kokios puikios buvo tos naktys! Nakties rasa skleidė stiprų gėlių aromatą. Netoli nuo mūs barakų gražus gėlių darželis supo mažą geležinkelio tarnautojo namelį. Tai buvo to kio darželis, kurių daugybę galite matyti iš traukinio lango. Darželis švietė kvepiančių radastų žiedais. Kada vėjas papūsdavo iš darželio pusės, Enrikas atsidėdavo, pakraipydavo savo didelę galvą, ištempdavo krūtinę ir savo plaučių gilumon traukdavo mus palietusių kvepiančių orą. Jis maloniai žiūrėdavo į tą namelį. Moteris, kuri kas rytas valydavo namelio langus, buvo daug diktesnė ir jaunesnė negu jos vyras, minėtas geležinkelio tarnautojas. Mano draugas svėrė 76 kilogramus ir visame jo kūne nebuvo nė dešimties gramų taukų. (b. d.).

Instituto Médico 339 Callao 339 Dr. Renoulin

DAROMOS OPERACIJOS AKLOS ŽARNOS, KILOS, AKIŲ IR KSTŲ, SKILVIO IR KEPENŲ NUOSAVA SANATORIJA

Ligoniai priimami gydytojų specialistų: buv. pilnateisio gydytojų Hospitalio Salaverry, buv. gydytojų Hospitalio V. Sarsfield ir buv. gydytojo padėjėjo Hospitalio Alvear. Prižiūrint pačiam Klinikos direktoriui.

Gerklės, Nosies, Ausų ir Vaikų ligų specialistai.

SIFILIS - 606 - 914 - Pilni ekonomiškai gydymai.

VENERISKOS - Kraujo ligos - Silpnumas - Galvos skaudėjimas.

SIRDIS - Sirdies mušimas - Kraujo cirkuliacija.

PILVELIS - ŽARNOS - KEPENYS - Pilvelio skaudėjimas gydomas moderniškais metodais Glasse, Vienos Universiteto profesor

PLAUČIAI - Dusulys - Tuberkuliozas.

REUMATIZMAS - Smarkiai skaudantis ir kroniškas - Lašai prieš skaudėjimą, laužimas kaulų.

GERKLĖ - NOSIS - AUSYS - Gydymas nuo drugio.

MOTERŲ LIGOS - Gimda - Užmazga (atskiras kambarys moterims.)

NERVŲ LIGOS - Neurastenija - nervų silpnumas - X spinduliai - Ultravioletiniai spinduliai.

ANALIZIO LABORATORIA - Kraujas - Wassermano ir Kham reakcija.

Patarimai 3 pesai.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 21 (9 val. vakaro)

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Apžiūrėjimas \$ 3

Kalba lietuviškai.

339 Callao 339

Istorinis Duetas

..(Dainuoja žinomi artistai: Jarmalionis ir Gaudačys; pijanu akompanuoja: Bum - bum - buras).

Naudojama gaida šios gražios dainos:
Supinsiu dainužę iš meilės garsų,
Kaip rūtų vainiką dabinsiu;
Prisegsiu sparnus iš pilkų debesų,
Supinsiu dainužę, supinsiu!

La Platos pakrantėj mes laimės turėjom
Įkurti „Hogar Lituano“:
Pasamdėme namą gatvėj Patagones, —
Tai nuopelnas tavo ir mano.

Jame apsisotėjo pora kunigėlių,
Vien riebus, kits kūdas ir plonas.
Kad nebūt taip liūdna, be dailiojo stono,
Ten švietė dar vienas sijonas...

Ir tą kleboniją mes puikiai įtaise
Centru lietuvių pavadinom;
O tuos kas nešoka klebonų kadriliaus
Mes išgama tautos vadinam.

Iš vietos į vietą tą biznį kilnojam,
Ir taisant ir griaunant uždirbam.
Užtat mums patinka šio išmislo planas,
Jo vardą minėdami virbam.

Kadangi nū viena senųjų draugysčių
Pas mus neatėjo ir neina,
Tat su Tugan Mirza ir rausvais pipirais
Visom jom apreiskėme vainą.

Klebonų gaziotoj visuomenę plūdom,
Kuolus ant galvų mes jiem tašėm,
O sau pagyrimų (litių melsdami),
Mes išstisus puslapius rašėm.

Atėję litieliai pas mus greit sudyla,
Jų vargšai bedarbiai nemato;
Mat jie reikalingi krikdemų tukimui,
Sukimui „Kako“ aparato..

Kontrolės mes jokios artyn nesileidom,
Dorojom kaip savo aruode;

Puotavom ir užėm vardan labdarybės,
Mūs paslaptys virė kaip puode.

Reikė mums kalbėti visuomenės vardu,
Tat brostų draugysčių pridarėm;
Vaikinių, mergaičių ir ripkos brolybes
Vardu savo biznį mes varėm.

Draugijos tos visos tik popierių gyvos,
(Čia jųjų nebuvo ir nėra),
Bi tokiu būdu mes sau gaunam litių,
Mums linksma, patogu ir gera...

Šiuo išmislu didžiu aprūpintas tapo
Dvąsiškis su savo šeimyna;
Kaip grandę išlošę mes galime džiaugtis,
Klaidindami seną tėvynę...

Garsiais cirkuliarais ir klero gazieta
Iš balto mes juoda padarom,
O kas mumiems gelbsti, už litų saujalę,
Tą baltinam ir aukštyn keliam..

Ir taip pašposavę beveik trejus metus
Revizijos, štai, susilaukėm;
Bet kunigų naudą, sako, velniai gaudom...
Tat seną dainelę mes traukiame...

Prapuolė valizos ir nuodijos mergos
Visų keikiamoj mūs pastogėj;
Joj orgijos vyko, lietuvių nūko,
Bet klerui mes dirbam patogiai.

Jei norit, kad namas netoli jūs būtų,
Mes žinom dar geresnių štukų:
Kaip kitą samdysim, mes jį įtaisysim
Ant riedančių, dailių ratukų...

Istorišką dainą, o broliai, dainuojant,
Jau mumiems paskaudom net žonus;
Tat jeigu jūs norit dažniau ją girdėti,
Prašykite artistą Kišoną...

Sūtakliaus Knyvė.

IVAIRENYBĖS

Seniausia blusa

New Yorko „Times“ dienraštyje rašoma, kad ties Palminių kaimu, Rytų Prūsijoje, iškastas gintaro šmotas, kurio viduje buvo suakmenėjęs blusa. Pasirodė, tai seniausias blusų veislės atstovas, gyvenęs prieš penkis milijonus metų.

Kūdikis su uodega.

Londono biologai turi darbo tyrimėdami nepaprastą įvykį. Sausio mėn. gimė kūdikis, mergaitė, su plonyte, dviejų colių ilgio garbinuota uodega.

Mergaitė, kurios tėvų ir jos vardai laikomi paslapyje, nuvežta į ligoninę, kur ją tyrinėja geriausi biologai ir gydytojai. Uodega nušmailėjus, turi normalius muskulius, odą ir jutimo nervus. Mergaitė sveika, normaliai auga, o kartu auga ir uodega. Mokslininkai nežino ar uodega ir toliau augs, išaugdama su tvirtais raumenimis kaip beždžionės, nes tai būtų galima nustatyti tik leidžiant jai augti. Manoma, kad kūdikio gero veiki bus padaryta operacija ir uodega nupiauta, nes tai dabar padaryti lengviau, negu paskui.

Parapijonai norėjo nuliniuoti kleboną už vagystę

Ispanijoje, Murcia provincijoje, gyventojai norėjo nuliniuoti Caravaca parapijos kleboną, kaltindami jį pavogus kryžių, kurio vertė trys milijonai pesetų. Civilinė gvardija vos apgynė kunigą nuo iniršusios minios. Dabar kunigas sako, kad kryžių pavogė čigonė. Čikagoj uždraudė rodyti austrų revoliucijos kroniką. Čikagos burmistras Kelly, uždraudė rodyti kino teatruose kroniką, kurioje rodomos riaušės su mišimais ir masinės kovos prieš valdžią.

Remiantis šiuo įsakymu, policija uždraudė rodyti ir Austrijos socialistų skerdynių vaizdus, kuriuos mėginta rodyti Čikagos kino teatruose. Policijos cenzūros patvarkymu negalima rodyti išsikiusių tarp hemveho ir socialistų mūšio, bet galima rodyti tik namus, kuriuose socialistų puolimai įvyko.

Filmų kompanijos ketina kreiptis į teismą, kad panaikintų tokį atžagareivišką burmistro patvarkymą.

Fašistai rankos pakėlimu sveikina ne tik žmones, bet ir kiaules. Plaukiant pro Kauną vokiečių „Horold“ fašistai iš jo pamatė piemenį ganantį kiaules panemunė. Tada jie iš „Harold“ tiesė rankas ir šaukė: „Heil Hitler! Li tauische Schwein“!

Visi skaito vientėlį nepartinį darbininkų laikraštį „Balsas“, neatsilik ir Tamsta. Užsisakyk šian dien pat.

VIDAUS LIGOS

Plaučiai, kepenys, širdis, inkstai, pilvelis, reumatizmas, nervai, bronchitas.

MOTERŲ LIGOS

Gimdos uždegimas, trūkumas menstruacijų ir t. t.

RENTGENO KABINETAS

Diatermia, Mediciniška elektrinė APŽIŪRĖJIMAS 3 PESAI.

Priėmimo valandos nuo 9 - 12; 15 iki 21,30, sekmadieniais ir šventadieniais nuo 9 - 12.

Suipacha 28

Lietuvių Viešbutis

J. DAILYDĖS

Av. Montes de Oca 1776, Buenos Aires

U. T. 21-3922 Barracas

Švarios lovos su patalinėmis nuo 30 centavų. Kambariai švarūs žemom kainom. Pigiausiai ir skaniai gali pavalgyti pusryčius, pietus ir vakariene. Klįjentų patogumui įvestas telefonas. Atskiri kambariai mergaitėms ir šeimynoms. Visi čia apsisotėja, nes pigu ir patogiu.

REIKALINGAS PAAIŠKINIMAS.

Po trijų mėnesių atydaus ir stropaus ligonių prižiūrėjimo mes gavome visą eilę pagyrimų nuo ligonių, kuriems mes patarnavome, o svarbiausia, kad jie dabar mus rekomenduoja savo draugams ir giminėms. Svarbiausia atkreipė klįjentų dėmesį mūs gydytojų AGRUPACION MEDICA ARGENTINA tikrai žmoniškas savo klįjentų prižiūrėjimas, nes jie stengiasi, kad kiekvienas klįjentas turėtų kuo mažiausia išlaidų ir kad jam reiktų kuo mažiausia vizitų ligoninėn daryti, jiems receptai bendrai mažai kainuoja, nes tai yra tik formulės kurios yra pritaikintos sulig kiekvieno klįjento ligos ir todėl ligonis greit sveiksta, kitaip būna su specifiniais vaistais, kurie duodami kiekvienam ligoniui vienodame kiekyje. Antras labai įdomus dalykas, kad apart kraujo arba venerinių ligų ligonių A. M. A. gydytojai savo klįjentes neverčia daryti analizo išlaidų, nes ir be to nustato jų diagnozą, turėdami tam reikalui specialius aparatus; analizis neišvengiamas tik labai silpniems ligoniams, sunkiai sergantiems.

Visi šiti ligonių prēmimo būdai, duoti receptus vieton specifinių vaistų, nedaryti, kur nebūtinai reikia analizo, nei radiografijų galimi tikrai A. M. A. gydytojų bendromis pastangomis, specialistų, kurie moka patarnauti, kaip geriausi profesionalai ir sulig naujausios kilnikų pažangos.

Asmens, kurie serga kokia nors liga yra laukiami, kad mus vizituotų ir čia būtų tinkamai priimti ir apžiūrėti kad jie galėtų vėl atgauti pilną savo sveikatą.

PATIEKIAME VISUOMENEI KONSULTORIJAS GYDYMUI SEKANČIŲ LIGŲ:

ŠIRDIES LIGOS: Mušimas, nusilpimas arteriosklerosis.

HEMOROIDAI: be operacijos.

PLAUČIŲ LIGOS: Tuberkuliozas, dusulys, kosulys, bronchitas, kataras.

PILVELIO LIGOS: Rūgštys, skaudėjimai, sunkumas, pilvo sausumas, nugaros skaudėjimas, liemuo ir raumenys.

INKSTŲ LIGOS: Šlapinimosi pūslė, prostata, kanalas.

BLENNORAGIJA: Specialus greitas ir užtikrintas gydymas be plovimų.

SIFILIS: 6 0 6 — 9 1 4 kombinuotas gydymas sulig vokiečių metodų.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

SAN MARTIN 440

I-mas aukštas

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILĖ DANTŲ NELŪŽTA \$ 50

MOS MEDŽIAGOS NUO \$ 5.

BLOMBAVIMAS NUO \$ 2

IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO \$ 2

DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS.

2739 CASEROS 2739